

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski
z dodatkiem porannym
w Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopła-
cie miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz; ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.
Ogłoszenia do Kurjera przy-
muje także Biuro Rajchmana i
Frendlera, ulica Senatorska.

Sroda: Justyny P. M.
Czwartek: Brygity W.
Piątek: Bogdana Op.
Sobota: Franciszka B. W.

Dzis: Kandyda M.
Niedziela: N. P. M. Różańc.
Poniedziałek: Placyda M.
Wtorek: Brunona W.

Wschód słońca o godzinie 6-ej minut 1.
Zachód " 5-ej " 37.
Długość dnia godzin 11 " 36.
Ubyło " 5 " 32.

Wschód księżycy o godzinie 3 minut 53 r.
Zachód " 5 " 36 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 1 cali 11.
Dzis o godzinie 4-ej rano ciepła 6° R.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

KALENDARZ

Młona słowiańska: Dzis Bratysława bł.; jutro Zisława.
Zgromadzenia: Kwartałne ogólne zebranie członków archi-
konfraterni literackiej. (Sala magistratu—11 przed połu-
dnem).—Sesja zgromadzenia kowali. (Mieszkanie starszego,
Królewska 23—5 po południu).
Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Kra-
kowskie-Przedmieście № 15—od godz. 10-ej rano do 5-ej po
południu).—Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europej-
ski—od 10-ej rano do 7-ej wieczorem).—Wystawa obrazów
spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 27—od 10-ej ra-
no do 7½ wieczorem).—Wystawa prób i wzorów przemysłu
fabrycznego i rekodzielniczego. (Gmach Muzeum przemysłu
i rolnictwa na Krakowsk-Przedm. № 66—od 10-ej rano do 1-ej
po południu. Wejście bezpłatne)
Zabawy: Wycieczka zbiorowa członków Towarzystwa cy-
klistów, oraz osób zaproszonych do Jabłonny. (Lokal Towa-
rzystwa przy ulicy Marszałkowskiej, róg Koszykowej—8 rano.)
Teatry: Wielki: dziś „Robert i Bertrand”, czyli „Dwaj
złodzieje”; jutro „Prolog”, „Bal maskowy” (akt 3 ci), „Livia
Quintilla” oraz divertissement baletowe z udziałem panny
Karoliny Elia); — Rozmaitości: dziś „Nietoperze”; ju-
tro „Wielkie bractwo”; — Letni: dziś, o godzinie 1-ej po
południu, przedstawienie poranne na korzyść reżysera teatru
Małego, p. Ludwika Śliwińskiego: „Ptasznik z Tyrolu” (2-gi
akt—z udziałem panny Janiny Babińskiej), „Wołyżerka”
(1-szy raz), „Wice admirał” (1-szy raz—akt 1-szy), divertisse-
ment tancerskie z „Ali-Baby”, oraz „Zabobon” (akt 1-y i 3-ci
w jednej odsłonie); wieczorem zaś „Orfeusz w Piekło”; jutro
„Bettina” (z udziałem panny Janiny Babińskiej). (7½ wiecz-
rem.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na
wstawy znajduje się na dzień jutrzejszy 12204 rs. 26 k. (Po-
życzki wydawane będą; kasa otwarta od godz. 9-ej rano do
3-ej po południu; wykup i prolongata uskutecznią się tylko od
godz. 9-ej rano do 1-ej po południu.)

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 10-ej zrana, w ka-
plicy Matki Bożkiej Częstochowskiej w kościele św. Du-
cha (po-paulińskim) odprowadzona zostanie ku Jej czci uro-
czysta wotywa.

— Jutro przypada dalszy ciąg całonocnych na-
bożeństw odpustowych w kościołach: św. Jacka (po-do-
minikańskim) i św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim)
ku uczczeniu drugiego dnia uroczystości N. Panny Marij
Różańcowej.

Pielgrzymki do Rzymu.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Rzym d. 30-go września.

Tegorocznym pielgrzymkom rzymskim Ojciec św.
chciał nadać osobliwe znaczenie i wyjątkową wa-
żność, przyjmując mianowicie i ugaszczając w nie-
zwyczajny sposób pielgrzymki francuskie, jako uzupeł-
nienie i komentarz w uczynku, dodany do pamiętnej
swojej encykliki *Rerum novarum*.

Ażeby to przyjęcie stało się całkiem niezwykłym
i pamiętnym, ustanowił umyślną komisję pod prezy-
dencją arcybiskupa Mocenniego, wice-sekretarza
stanu, tudzież nadwornego swego lekarza doktora
Ceccarellego i p. Leona Harmela, głównego organi-
zatora tej pielgrzymki, którego przytem uszlacheił
i mianował hrabią.

Szczególne ułatwienia i względy, świadczone wy-
jątkowo pańnikom francuskim, zakłopotali niepoma-
łu komisję międzynarodowej pielgrzymki, należącej
do tak zwanego Koła św. Piotra (*Circolo di San Pie-
tro*), gdy przekonała się, iż Ojciec św. przeznaczył
wyłącznie dla francuzów wszystkie mieszkania, któ-
re chciała oddać pielgrzymom innych narodowości.

Skutkiem takiego rozporządzenia członkowie mi-
ędzynarodowej pielgrzymki katolickiej młodzieży
zmuszeni są stawać po hotelach, pensjach i mieszka-
niach prywatnych w Rzymie. Liczba tej młodzieży
dochodzi od 11 do 12,000, dla których Koło św. Pio-
tra otrzymało niższe ceny u gospodarzy.

Do pielgrzymki międzynarodowej przyłącza się
także rozliczne uniwersytety z ich ciałami akade-
mickimi.

Pielgrzymki robotnicze, to jest pielgrzymi francu-
cy, przyjmowani są w lazarecie św. Marty, w se-

minarjum watykańskim, w pałacu św. Oficjum czyli
Inkwizycji i w bocznej galerji bazyliki watykań-
skiej, zwanej portykiem Karola Wielkiego.

W tych dwóch ostatnich gmachach potrzeba było
wielu kosztownych robót, aby je uczynić mieszkalne-
mi. W portyku Karola W. wypadło wstawiać dwa-
dzieścia kilka okien, to jest ram z szybami, w ogrom-
ne architektoniczne otwory, widniejące w ścianach.
Roboty te wykonane zostały z rozkazu Ojca św.
kosztem t. zw. fabryki, czyli budowy św. Piotra, któ-
ra jest nieustającym wydziałem administracji waty-
kańskiej od lat 200-u.

Św. Piotr, oddawna skończony, ale utrzymanie i
naprawa jednego z największych gmachów pod słoń-
cem osobnego zarządu wymagają, z osobną ludnością,
mieszkającą na dachu kościelnym, a zwaną *sampier-
trini*.

W sypialniach poustawiano łóżka żelazne z mate-
racami i siennikami, gotownie, dzbany, miednice,
zwierciadła itd. Lazaret św. Marty, który miał być
szpitalem, zaopatrzony jest we wszystko; ale garde-
robę innych gościnnych domów powiększono o 4000
prześcieradeł, 6000 poszewek, 3000 kolder, 5000
ręczników itd. Przy lazarecie jest też pralnia paro-
wa i mały zakład kąpielowy.

Refektarz czyli wieczerziki (*cenacoli*), wzniesione
na dziedzińcu Belwederu przez inżyniera Manucciego,
kosztowały 70,000 fr., bo musiano przerabiać nawet
dachy tych dawnych wópół zniszczonych arsenałów
wojowniczego pałata, monsignora de Merode, mini-
stra broni, czyli wojny za Piusa IX-go. Nadto wy-
dano jeszcze 40,000 fr. na kuchnię, stoły, naczynia
stołowe itd. Wschód dla pielgrzymów przywrócony
został przez bramę św. Anny, koło *Porta Angelica*,
zamkniętej od r. 1870-go. Stróżem refektarzu został
stary wojskowy papieski, któremu kazano przy-
wdziać dawny mundur podoficera artylerji.

Francuzcy pielgrzymi jadają dwa razy na dzień.
Rano mają zupełne, dwie mięsne potrawy z jarzynami,
ser, owoce i pół litra czyli kwarty wina. Wieczorem
zaś dają im dobry rosół, mięsna potrawę, ser, owoce
i drugie pół kwarty wina.

Umyślny dzienniczek p. n. *La France du travail*
à Rome zawiera każdodzienny porządek, czyli pro-
gram wszystkiego, co pielgrzymi w ciągu dnia tego
mają czynić i zwiedzać. Dobrogost.

Na pastwę hazardu.

Mieszkając już od dość dawna w jednej z gubernij
pogranicznych Królestwa, nieraz miałem sposobność
naoczno przekonania się, ile krzywdy bogactwu
krajowemu przyczyniają loterie zagraniczne, na któ-
rych gra coraz bardziej się rozpowszechnia.

Niepodobna przytoczyć ścisłych danych licze-
bnych o rozmiarach gry; już bowiem sama sprzedaż
losów, wobec występnej jej charakteru, odbywa
się potajemnie. Porównyując jednak ilość znaj-
dujących się w obiegu biletów loterii klasycznej
Królestwa z biletami różnych loterij zagranicznych,
możemy śmiało przypuścić, że tych ostatnich jest
przynajmniej trzy razy więcej, że więc ogólna ich
suma wynosi przeszło 70,000 losów. Licząc zaś
przecieżnie cenę każdego losu po 80 rs., otrzyma-
my półrocznie 5,600,000 rs., czyli rocznie 11,200,000
rs. dobrociwnie placonego haraczu.

Przed kilkoma laty czytałem w *Kraju* artykuł,
w którym, o ile pamięć mnie nie myli, cyfra ta
była wykazana jeszcze wyższą; nie przypominam
sobie, jaką drogą doszedł do niej autor, bardzo jest
jednak możliwem, że był on bliższym prawdy ode-
mnie.

W gubernjach graniczących z Prusami najwięk-
szem powodzeniem cieszą się loterie brunszwicka i
saska, sprzedawane: pierwsza po 60, druga po 100
rs. (przy kursie 230 marek za 100 rs.) za los całko-

wity do wszystkich klas, których loteria brunsz-
wicka liczy 6, saska 5. Losy loterii saskiej dziela się
na 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, brunszwickiej zaś na 1/2, 1/4 i 1/8.
W gubernjach graniczących z Anstrją, jest, o ile mi
wiadomo, rozpowszechnioną tamtejsza loteria liczo-
wa, jeszcze dostępniejsza, a więc jeszcze niebezpie-
czniejsza dla ludzi niezamożnych.

Jeśli przypuścimy, że nawet połowa tych miljo-
nów wraca do kraju w postaci wygranych, to i tak
otrzymamy kolosalną cyfrę 5,600,000 rs. rocznej
straty. Pamiętać zaś należy, iż w razie wygrania na
najbardziej rozpowszechnionej z tych loterij, brun-
szwickiej, „stawki” w 6-ej klasie, właściciel 2/3 losu
otrzymuje o rubla mniej, niż sam zapłacił różnicę
pochłania niemiecki stempel państwowi.

Oto jest złe w całej swojej nagości i potędze, tem
boleśniejsze, że dotyka przeważnie ludzi biednych,
częstokroć może ostatni grosz na ołtarzu hazardu
składających, i tem groźniejsze, że trudne do ukró-
cenia.

Przedewszystkiem bowiem musimy stwierdzić
zupelną niemal pod tym względem bezsilność wszel-
kich środków zakazowych: największa czujność nie
jest zdolna przeszkodzić wprowadzaniu losów, któ-
re mogą być przewożone w kieszeniach lub przy-
syłane w listach zamkniętych.

W jaki sposób złe osłabić, jeżeli usunąć go całko-
wicie niepodobna?

Piękny ten temat godzien pilnej uwagi finansistów
i ekonomistów.

Wątpić też nie należy, iż w razie teoretycznego
rozwiązania kwestji, praktyczne jej urzeczywistnie-
nie nie napotka przeszkód.

Najprostszym i najłatwiejszym, ale zarazem naj-
dalszym od doskonałości sposobem, byłoby znaczne
powiększenie losów warszawskiej loterii klasycznej.

Do podobnego sposobu uciekł się w tym roku mi-
nister skarbu w Pruszech, p. Miquel, który, wobec
obiegania w kraju dużej ilości losów loterii hambur-
skiej, saskiej i brunszwickiej, i wobec wypróbowanej
bezsilności środków prawnych przeciwko tej kontra-
bandzie, ujrzał się zmuszonym znacznie powiększyć
liczbę losów pruskiej loterii państwowej, przeświadczył
się bowiem o fałszywej, prawdopodobnie powszechnym,
że ludność przekłada zawsze loterię miejscową i tylko
w braku jej ucieka się do zagranicznych.

Sposób ten jednak uważamy za daleki od dosko-
nałości, powstrzymałby on bowiem tylko odpływ pie-
niędzy za granicę, lecz wszystkie złe strony systemu
loteryjnego spotęgowałby na własnym gruncie.

Teoretycznie kwestja loteryjna jest już stanowczo
rozstrzygniętą: jako środek hazardowny, bogacący
jednostki kosztem ogółu i tak wręcz przeciwny zasa-
dom współczesnej nauki ekonomicznej, dążącej do
możliwego wyrównania bogactw, loteria zasługuje na
bezwzględne potępienie. Pomimo to, istnieje ona
jednak w najbardziej nawet cywilizowanych pań-
stwach, a gdzie nie funkcjonuje pod egidą rządu,
tam nurtuje potajemnie, przybierając najróżniejsze
formy.

I tak być musi, żądza bowiem szybkiego i łatwe-
go zubożenia się płynie we krwi ludzi zgorączko-
wanego wieku, zanim więc ludzkość się udoskoniła,
o stanowczem wytopieniu hazardu nie może marzyć
żaden prawodawca. Zadanie jego musi być zredu-
kowane tylko do możliwych ograniczeń złego.

Z dotychczasowo istniejących form loterii za naj-
lepszą należy bezwarunkowo uznać t. zw. „pożyczki
premjowane”, bo choć z jednej strony zaspakajają
one ową nieprzezwyciężoną żylkę gry, z drugiej roz-
wijają i poczucie oszczędności. Kapitał bowiem gra-
cza, a przynajmniej znaczna jego część, pozostaje
nietykalną jego własnością, gra zaś prowadzi się
tylko za należny mu procent lub pewną część jego.
Jeśli zaś dodamy warunek, aby wpływający ztąd
dochód był obracany na ściśle oznaczone i racjo-
nalne cele, to i moralna strona przedsięwzięcia utraci
dużo swych barw ciemnych.

Aby jednak pożyczki tego rodzaju *) wyrugowały loterie, musiałyby odpowiadać dwóm warunkom, których istnienie nie posiadają: 1) większą dostępność dla ludzi niezamożnych i 2) częstsze ciągnięcia, mniej więcej odpowiadające 10 lub 12 klasom loteryj klasycznych, okoliczność ta bowiem ma wpływ nie mały na powodzenie tych ostatnich.

Pożyczkę taką można wypuszczać periodycznie, bądź to w formie właściwej pożyczki, w najgorszym razie bezprocentowej nawet, z krótkim terminem amortyzacyjnym, po kursie wyższym od nominalnego, bądź też w formie loterii, w której maximum trzecia część stawki podlegałaby rozegraniu, dwie trzecie zaś wracałyby do grającego, ale dopiero po pewnym przeciągu czasu, co będzie wygodnym dla skarbu, do pewnego zaś stopnia pożytecznym i dla samego gracza.

Objaśnię to na przykładzie.

1) Loteria składa się z 5 klas; corocznie rozgrywa się dwie loterie.

2) Liczba losów w każdej loterii oznacza się na 100,000.

3) Cena losu wynosi 60 rs. Dzieli się on na półówki, ćwiartki i ósemki. Ósemka kosztuje 7 rs. 50 kop. W pierwszych trzech klasach po 1 rs., w 4-ej 2 rs., w 5-ej 2½ rs.

4) Z rozprzedaży losów otrzymuje się w ten sposób 6 milj. rs., z których 2 milj. przeznaczają się na wygrane, cztery zaś milj. przechodzą na pięcioletni (bezprocentowy w najgorszym razie) dług skarbu. W tym celu na każdym bilecie V-ej klasy pisze się: „za lat pięć t. j. dnia... Bank państwa wypłaci okazicielowi rs... (Na ¼ losu rs. 5)”. Ostatnia wypuszczona przez rząd pożyczka premjowa, t. zw. listy szlacheckie, oparta jest na podobnej kombinacji; przy nominalnej wartości 100, emisyjny kurs listów wynosił 215, subskrybent zatem więcej niż połowę poświęcał na hazard; w przytoczonym przeze mnie przykładzie odpowiadałoby to cenie 10 rs. 75 kop. za ósemkę losu, jeśli więc oznaczymy ją na 7 rs. 50 kop., to, pomimo straconego procentu gracz znajdzie się stosunkowo w lepszych warunkach, niż subskrybent listu szlacheckiego.

5) Losy wygrywające umarzają się przez wypłatę wygranej.

6) Dla przeszkodzenia dyskontowaniu przez kapitalistów biletów niewyciągniętych, zastrzega się, że nie są one przyjmowane przez instytucje państwowe na zastaw i nie mogą być notowane na giełdzie.

Plan ciągnięcia, ilość i wysokość wygranych itd., nie przedstawiają żadnych trudności, wobec licznych wzorów. Niepotrzeba też wykazywać płynących z takiego systemu korzyści, bezwzględnych dla skarbu i względnych dla grających.

W przykładzie tym wszystkie cyfry są dowolne; nie ma on też pretensji do jakiegokolwiek ścisłości, okre-

*) Do jakiego stopnia namietność do gry jest rozwinięta, dowodem wysoki, o wiele istotną wartość i szansę wygranej przewyższający kurs wszystkich trzech pożyczek premjowych.

śla tylko granice, wśród których należałoby budować projekty.

Granice te są więc: 1) zwrot graczowi, w razie przegranej, 2/3 stawki, 2) powszechna dostępność przez ustanowienie małych odcinków, 3) częste ciągnięcia. Dodajmy jeszcze wyłączenie loterii, a więc zniesienie istniejącej i nieustanawianie żadnych innych.

Poruszam tylko myśl, ukazując obszernie, niełitościwie przez wyzysk zagraniczny wyjałowione pole: czeka ono na uprawę zdolnych i rozumnych oraczy.

Pierwsze deklaracje.

W dalszym ciągu przychylnie odpowiedzi na okólnik Towarzystwa subjektów w przedmiocie święceń niedzieli nadesłały firmy następujące:

Leopold Kronenberg — dom bankierski.

Juljusz Epstein — administrator fabryki papieru „Soczewka”.

Kijewski, Scholtze et Comp. — fabryka chemiczna, huta szklana.

Zarząd Towarzystwa akcyjnego fabryki mebli giętych „Wojciechów”.

Warszawskie laboratorium chemiczne (cztery sklepy i fabryka).

Kasa pożyczkowa przemysłowców.

Oryng — skład węgla.

M. Stiefsohn — skład pasmanteryj i towarów modnych.

T. Popławski — skład papieru.

M. Witt — wyroby metalowe.

L. Lenartowska — Warszawska fabryka gorsetów.

Salomon Lewental — drukarnia nakładowa.

Józefa Kuhnke — magazyn mod.

Alojzy Ludwig — skład niebieski i galanterji.

W podanej poprzednio liście (nr. 267) mylnie wydrukowano Wasilewski zamiast L. Wadowski.

Wszystkie wymienione powyżej firmy już święcą niedzieli lub zgadzają się na święcenie bez żadnych zastrzeżeń.

Nadto do zarządu Towarzystwa subjektów nadszły listy prywatne od osób tożsamości wybitniejszych, popierające słuszność projektu Towarzystwa.

Jako wyraz opinii publicznej, głosy te powinny być zachętą dla tych handlujących, kupców i przemysłowców, którzy nie chcą zadosyć uczynić słusznym żądaniom ludzi pracy, zarząd Towarzystwa bowiem odbiera też odpowiedzi odmowne, niezmiernie niesprawiedliwe, o których w następstwie pomówimy obszerniej.

Vineta.

Między Heryngsdorfem a Zinnowitz istnieje szereg skał podwodnych, noszących miano „Vinety”.

Podanie głosi, iż przed wiekami wznosiło się w tym punkcie świetne miasto „Vineta”, które, skutkiem burz i gwałtownych orkanów, jakie szalały podówczas, zapadło się nagle w morze, pozostawiając jako ślad po sobie zaledwie czubki brył skamieniałych.

Między żeglarzami i rybakami morza Bałtyckiego po-

wstała wiara w to, iż rok rocznie w dniu, w którym szaleją Bałtyk pochłonał liczne budowle wraz z tysiącem mieszkańców Vinety, miasto, jak widmo upioru, podnosi się z głębin morskich i stoi przez chwilę nad wodą, rzucając ciemne cienie dokoła. Jeżeli przypadek zdarza, iż okręt jakiś lub łódź ładowna podpływa wówczas ku niemu, cień miasta zasłania wzrok sterników; okręt ginie, a nikt nie wie, dlaczego, nikt nie umie wyjaśnić, co się z nim stało?

Katastrofę miasta Vinety obliczają na d. 24-ty lipca: żeglarze i rybacy z okolicy Heryngsdorfu notują, zdawien dawna wypadki, jakie w tym czasie zdarzały się przy t. zw. „Vinetabank”. Tego roku telegramy w d. 24-ym lipca rozniósł wieść o zatopieniu się między Heryngsdorfem a Zinnowitz przy rafach Vinety spacerowego okrętu „Cuxhaven”.

Okręt, oddalwszy się zaledwie kwadrans drogi od brzegu, płynąc spokojnie, nie targany ani wiatrem, ani burzą fal, otrzymał nagłe uderzenie, poczem raptownie zaczął chylić się pod wodę. Na pokładzie, w kajutach, między służbą kuchenną rozległ się krzyk gwałtowny:

— Ratunku! Giniemy!

Majtkowie zaczęli odwiązywać szybko łódzie ratunkowe; publiczność, przeważnie goście spacerowi z Missedroy i Heryngsdorfu, cisnęła się gwałtownie do odczepianych łodzi; kapitan i marynarze nakazywali spokój.

Pierwsza do małej łódki rzuconej na morze wskoczyła pani Berkbauer, właścicielka restauracji na „Cuxhavenie”, pociągając za sobą dziewczynę i chłopca kuchennego. Wśród zamętu i popłochu, nie umiejąc utrzymać się w łodzi, wszyscy troje zatonęli wkrótce. Rybacy i żeglarze nadbrzeżni, dostrzegłszy katastrofę, podążyli z pomocą, nim zdążyli jednak dopłynąć do trzech ciał tonących, Berkbauer, dziewczyna i chłopiec kuchenny byli już nieżywi.

Reszta załogi i pasażerów, dzięki szybkiemu i energicznemu ratunkowi, ocalała, okręt jednak pogrzyżł się w nurty wody bezpowrotnie. Właściciel „Cuxhavenu”, p. Breunlich ze Szczecina, sprowadził dwa dniśkie okręty w celach ratunkowych, te jednak nie zdołały wyciągnąć domu wodnego.

Według podań miejscowych, pokutujące w morzu miasto Vineta, jak upiór, żywić się musi rok rocznie zdobyciami przez siebie ofiarami.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Petersburg. wiad. dowiadują się, że w celu umożliwienia wydawania szpiegom zagranicznym ważnych papierów państwowych opracowują się nowe przepisy, ograniczające rodzaj korespondencji t. z. „sekretnej”. Jednocześnie zaś redagowanie i otwieranie tego rodzaju korespondencji ma być uskutecznione tylko przez starszych oficerów i adiutantów.

— Według informacji gazety *Societ*, ministerjum finansów po porozumieniu z ministerjum sprawiedliwości opracowuje nowe przepisy co do udzielenia koncesji i zatwierdzania ustaw nowotworzących się

Kochanek Justyny.

Lat sto pięćdziesiąt, okrągłe półtora wieku, mija dzisiaj od urodzenia się w Hołoskowie na Pokuciu poety, który ze wszystkich rymopisów swojej epoki zyskał może najwięcej rozgłosu i tej szerokiej popularności, co sięgła przez wszystkie warstwy społeczne aż do prostego ludu i zachowała się do tej pory.

Rzecz szczególna, że stanowi on jedyny u nas i rzadki w swoim rodzaju wyjątek poety, który na długi czas przed romantyzmem, wyprzedzając hasła prostoty, zwrócenia się do natury i źródła prawdziwej poezji w „pieśni gminnej”, intuicyjnie wybiera ten kierunek, tak odmienny od kierunku i charakteru swojej epoki, i zamiast od ludu brać, jak tytuł innych późniejszych jego następców w liryce, ludowi temu daje sam pieśni, które, pod względem formy i treści, uczucia i natchnienia, języka i myśli, odpowiadają mu tak właściwie, iż lepszych sam sobie nie potrafiłby utworzyć.

Uderza to tembardziej, że ten poeta, dzisiaj ludowy, nie pochodzi wcale z ludu, bo jest *natus et possessionatus*, kształcony od dzieciństwa w szkołach jezuickich na filozofa i teologa, a później na palestranta, bo część swego życia spędza to na królewskich salonach, to na pańskich dworach, w atmosferze arystokratycznej, czepiając się pańskich klamek, u których, co prawda, nigdy długo i mocno uwiesić się nie może; skłonność zaś i własny interes ciągną go bardziej ku wielkiemu światu, niż ku maluczkim i prostaczkom, z którymi przestaje o ile musi, gdy zawiedziony w swoich widokach i uczuciach porzuca miasto, by na wsi przeboleć zawody kieszeni lub serca.

Dokoła otacza go atmosfera pseudoklasycyzmu

i naśladownictwa francuzczyzny w życiu i literaturze; mimo to on jeden z całego grona poetów tej epoki nie holduje żadnemu obcemu bogu, nie obiera sobie żadnego wzoru obcego i nie przejmuje się cudzoziemczyzną, chociaż, czyniąc ustępstwo smakowi wieku, z cudzego natchnienia tłumaczy „Ogrody” Delille’a lub Michaud’a: „Wiarę, prawa i obyczaje indjan”.

Po za tem wszelako zachowuje swoją odrębność i oryginalność, którym więcej, niż talentowi swemu, zawdzięcza i rozgłos, i wrażenie, jakie w danej epoce wywoływał.

Przez to, że umie przemawiać językiem prostym, łatwo zrozumiałym, bez uczonej frazeologii i erudycji, że trafia w ton serca i umysłu przeciętnego słuchacza, nie korzystając z przesadnych przywilejów poety, obcującego tylko z samym Olimpem i z obłoków przemawiającego „mową bogów” do prostych śmiertelników, ale że sam do nich na ziemię schodzi i ich własnym, pospolitym językiem śpiewa melodyjnie, przystępnie, od serca do duszy „tkliwe” piosenki na cześć miłości i Boga, przez to właśnie staje się tak popularnym i tak mile widzianym gościem we wszystkich szlacheckich dworach i pod słomianą strzechą w końcu zeszłego i w początkach bieżącego stulecia.

Ma za sobą najdzielniejsze poparcie i najłatwiejszą popularność w dwóch warstwach, jako śpiewak miłości — w kobietach, jako pieśniarz religijny — w prostaczkach.

Przez całe lat dziesiątki pieśni jego rozbrzmiewają przy towarzyszeniu dwóch tak różnych instrumentów, jak gitara i organy; pierwsza akompaniuje czułym, sielankowym schadzkom Filona i Laury: „gdy miesiąc zeszedł, psy się uspiły”, drugie prostym, ale głębiej od wszystkich innych odczuty pieśniom nabożnym: „Kiedy ranne wstają zorze” i t. p.

I ze wszystkiego, co w życiu swem napisał, z całej spuścizny poetyckiej, te dwa utwory, jako najbardziej typowe i najbardziej charakterystyczne z twórczości Karpińskiego, przeżyły faktycznie wszystkie jego sielanki, i pieśni, i dramaty, i rozprawy, prozą pisane, o których wie się tylko z tytułów w podręcznikach literatury, z pochwał Mickiewicza, ze studjów Brodzińskiego, Kraszewskiego, Balcikowskiego, ale do których dzisiejszego czytelnika żadna już ciekawość nie ciągnie, jakby w przeczuciu, że mu się to wszystko bardzo mdłym, zwietrzałym i przestarzałym wydać musi.

I tak niestety jest w istocie; pomimo całej czci dla przeszłości, pomimo pochwał często przesadzonych, które go jako pieśniarza aż z Goethem przedstawiały, pomimo rozgłosnej sławy, ugruntowanej przez wiarę na cudzą wiarę dawnej opinii o Karpińskim, poezje jego dzisiaj, z bardzo małym wyjątkiem, nie mogą już nikomu smakować, bo talent jego za mało miał w sobie tych niespożytych czynników żywotności, która na wszelkie czasy wystarcza.

Erotyka jego wydaje się nam, dzisiejszym zbytnie monotonna, sentymentalna, dosyć mdłą i płytką, odznaczającą się raczej sercowym „stękanieniem”, niż prawdziwym jękiem bólu lub krzykiem namietności głębokiej.

Ta miłość, zawsze tylko wzdychająca i plakliwa, trzymana przezornie na wodzy, przewracająca czułościwo wiarogodną, a sadząca się na przysięgi, nie zawsze afektowane, ta miłość przy gitarze Filonów i Korydonów, mdlejących z żalności, nie budzi naszego współczucia i nie przemawia do nas przekonująco, do nas, którzyśmy już czytali po Mickiewiczu i Słowackim Heinego i Musseta.

Ten skromny, zaściankowy liryk, który nosił miano „Kochanka Justyny”, jakim go Stanisław Au

To warzystw i spółek akcyjnych, mających cele handlowe lub przemysłowe.

W rozkazie p. oberpoliemajstra zamieszczono co następuje: „Ze sprawdzenia wziętych bez wyboru kartek meldunkowych zauważono, między innymi, niedokładne i niewłaściwe wskazanie rang różnych osób, oraz zajmowanych przez nich urzędów, jako to: pod nr. 19 na Senatorskiej wskazany „porucznik ruskich wojsk”, pod nr. 11 na Dzikiej i pod nr. 10 na Średniej radzca dworu i asesor kolegjalny zamieszczeni jako radczowie stanu i dworu, pod nr. 5513A kapitana nazwano naczelnikiem artylerji V-go korpusu i wreszcie pod nr. 1676A radzcę kolegjalnego zamieszczone jako pułkownika. Uważając takie wykroczenia za nie dodarowania, polecam pp. komisarzom cyrkulowym, poprosić właścicieli wymienionych domów, aby jutro o godzinie 1-ej w południe stawili się u mnie ze wszystkimi książkami meldunkowymi, oraz kontrolami, celem wyjaśnienia przyczyn nieprawidłowego ułożenia kartek meldunkowych.”

Z powodu zbliżającej się jesieni, polecono w Gaz. polic. komisarzom rozciągnąć nadzór, aby nie nagromadzało się błoto na chodnikach i przejściach ulicznych; w tym celu należy zarządzić, aby stróże, oprócz zwykłego podmiatania, zbierali błoto doszczętnie.

Na zasadzie § 62 ust. o kar. Szaja Białolecki, mieszkaniec Pragi, został w drodze administracyjnej skazany na 10 rs. grzywien lub dwa dni aresztu.

Za nieprzemianowanie nazwisk żon, 49 ciu stałych mieszkańców Warszawy skazano w drodze administracyjnej na kary pieniężne w sumie 98-in rs., z przeznaczeniem tych pieniędzy na powiększenie funduszu więziennego.

Ruch ludności w zeszłym tygodniu był następujący: zmarło 244 osób czyli o 15 mniej, aniżeli w poprzedzającym; najwięcej ofiar zabrał nieżyty kiszek, mianowicie: 68, suchoty 30, zapalenie płuc 21; zapalenie mózgu 9; z chorób zakaźnych: błonica 11, dysenterja 4, szkarlatyna 4, ospa 1, tyfus brzuszny 4; śmiercią wypadkową zmarła 1 i samobójcy także 1 osoba; w 37-iu razach przyczyna zgonu nie została wskazana; urodzeń było 345, a w tej liczbie 43 dzieci nieślubnych; małżeństw zawarto 107.

Na kolejach chelmskiej i małkińskiej odbywa się obecnie rewizja plantów pod przewodnictwem inspektora rządowego p. Łaskina.

Ogrzewanie wagonów pasażerskich na kolei nadwiślańskiej rozpoczęło się d. 13-go b. m.

We wtorek, t. j. d. 6-go b. m. o godz. 8-iej wieczorem w lokalu Towarzystwa przemysłu handlu odbył się posiedzenie członków sekcji I-iej przemysłu technicznego, na którym w dalszym ciągu inżynier Mościcki mówił będzie „O maszynie dwutłokowej własnego pomysłu.” Posiedzenie to zakończył dr.

gust powitał w Warszawie, miał zanadto nisko nastroszoną jedyną strunę swej lutni, aby jej brzmienie mogło aż do naszych czasów przetrwać i zająć nas swoim własnym dźwiękiem.

Nie znaczy to, by we właściwym czasie, na właściwym poziomie naszej liryki, talent i twórczość Karpińskiego nie miały swej względnej wartości; trzeba go też oceniać w tem oświetleniu i na tem tle, jakie mu dawał schyłek XVIII-go wieku, a nie należy zapominać, iż wogóle w poezji naszej erotyka przed nim i za jego jeszcze czasów miała bardzo nielicznych i niezbyt szczeólnych przedstawicieli; miłość dla białogłowy u nas nie wytworzyła była takiego kultu, jak gdziekolwiek indziej w Europie, nie była tak wyidealizowana, nie górowała nad innymi uczuciami w sercu mężczyzny i nie dawała tyle romantycznego natchnienia, ile go w pieśniach mine-saengerów i trubadurów się wylało.

Poeta, który tej miłości głównie się poświęcił, ją opiewał, ją za naj wyższą szczęśliwość życia ludzkiego uważał i jedynie o niej śpiewać umiał, przez długi, prawie osmdziesięcioletni żywot kawalerski, był zjawiskiem nowym i oryginalnym w swoim rodzaju.

Co za szkoda, że nie przypadła ta rola człowiekowi z większym talentem i z wybitniejszą indywidualnością, a nie Karpińskiemu, który głęboko i namiętnie żadnych uczuć nie był zdolny żywić w swem sercu i przedstawiał na szarej polowiczności, mówiąc o sobie:

Zawsze posłuszny memu wyrokowi,
Przeciwko niemu nie walczę, ale się
Natarczywemu podaję szturmowi,
Płynę za wodą: gdzie chce, niech mię niesie
na w zystkie obroty
Ostrego losu wypogadam czoło:
Byłem mej nigdy nie odstąpił enoty,
Jak mogę, nie jak chce, żyję wesole.

Ta praktyczność życiowa jest może bardzo chwalebna

wiadomości z dziedziny nauk technicznych, oraz sprawy ze skrzynki zapytań.

Lekarz miejski, dr. Oraczewski, powrócił z zagranicznego urlopu. Wyjechał na cały miesiąc asesor weterynarii urzędu lekarskiego, p. Kowczegow.

W dniu wczorajszym przyjechał z zagranicy wicedyrektor departamentu ministerjum oświaty, t. r. Ezow.

Z literatury.

W ostatnim nrze Tygodn. ilustr. znajdujemy sylwetkę Karpińskiego pióra, p. Wł. Kor. i wyborny artykuł Keniga o szkołach technicznych.

Dział artystyczny wypełniają ilustracje do podróży po ziemi świętej i portrety.

Kolumnę wewnętrzną zajmuje odtworzenie plafonu Siemiradzkiego „Wiosna”, jak na jesień trochę nie w porę podane.

Echo muz. i teatr. rozpoczęło druk komedji Dreyfuss'a „Od 1-iej do 3-iej” i programów szczegółowych przyszlorocznej wystawy teatralnej w Wiedniu.

Nr. 19-ty Przeglądu pedagogicznego z d. 1-go b. m. zawiera: życiorys s. p. Szumowskiego, artykuł Osterloffa o karze aresztu w szkole, obfite notatki pedagogiczne, poradnik wychowawczy, kroniki i przeglądy.

Odczyt p. Małrburga, wygłoszony na zjeździe przyrodników, p. t. „Psychologja współczesna i stanowisko jej w systemie wiedzy”, ukazał się w książce.

Na półkach księgarskich ukazał się świeżo „Wykład procesu karnego austriackiego”, opracowany przez dra E. Krzymuskiego, profesora uniwersytetu Jagiellońskiego, a wydany w Krakowie nakładem księgarni spółki wydawniczej polskiej.

Jest to wykład organiczny, ujęty w ramy naukowego systemu.

Autor podzielił go na dwie części, z których pierwsza („o przedmiotach prawa karnego”) traktuje o sądach karnych i o stronach, druga zaś („o trybie postępowania karnego”) wyklada o rozpoczęciu procesu, o pojedynczych czynnościach sądów karnych i wreszcie o samym biegu procesu w postępowaniu zwyczajnem i nadzwyczajnem.

Prócz tego we wstępie autor naszkicował pojęcie i zasady procesu karnego wogóle, tudzież dał zarys dziejów, źródeł i literatury procesu karnego austriackiego.

Dzieło prof. K. w sposób nader dodatni zapełnia dotychczasową lukę w naszej literaturze i zwłaszcza w Galicji odda, niewątpliwie, wielki pożytek praktyczny. Dodajmy, iż książka, o której mowa, zawiera 33 arkuszy druku i pod względem drukarskim w zupełności odpowiada ustalonej opinji firmy Wł. L. Anczyca i sp.

W ostatnich zeszytach Wiener Klinik wyszło tłumaczenie interesującej pracy dr. Elsenberga „O leceniu przymiotu”, drukowanej w odczytach klinicznych tutejszej Gazety lekarskiej.

lebną zasadą dla zwykłego człowieka, który ponad powszednią miarę filisterską nie chce i nie może wystawać, ale dla poety serca, dla śpiewaka miłości, dla kochanka jakiejś Beatryczy, Laury czy Justyny, bywa fatalną przeszkodą do rozszerzenia skali swoich uczuć i nastrojenia lutni na ton wyższy, z pełną gamą wszystkich tonów, jakimi pieśń miłości rozbrzmiewać powinna.

Tak, jak śpiewa, tak się też kocha Karpiński w swoim życiu, zawsze nie dochodząc do celu, zawsze zatrzymując się w połowie drogi, zawsze bez mekkiej stanowczości i energii, cofając się przed przeszkodami, które mu los, lub jego własna natura stawiają do zdobycia kochanki. Jako dwudziestoletni młodzieniec, studjując „głupią perypatetyczną filozofję” u OO. Jezuitów w Stanisławowie, poznaje sierotę, córkę kapitana saskiego, Bresselównę Marję, i dwa czy trzy lata romansuje z nią platonicznie „po całych prawie nocach”, pisze do niej sielanki, w których ją jako swoją pierwszą Justynę ubóstwia i sławi niewinność ich wspólnej miłości; ale gdy przychodzi chwila stanowcza, w której mógłby ją zaślubić, wyrzeka się tego szczęścia i zezwala na jej zyskowne małżeństwo z innym, bo „chybaby z nią na służbę poszedł, jako sam ubogi”, biorąc panienkę bez posagu; dodajmy, iż ta panna, Turkulówna po matce, chciała dla niego nauczyć się przasć i grzędy kopać, byle tylko jego żoną została.

Ze łzami oświadczyłem jej, ażeby za mego rywała poszła, — przyznaje się w swoich „Pamiętnikach”.

Dруга jego Justyną była w dwa lata później starościna Ponińska, Kalinowska z domu, meżatka, kobieta o czternaście lat od niego starsza, wykształcona, wygadana sawantka, dusza wielkiego świata, pani enofliwa, jak powiada, i skromna, wzór nienaruszonej wiary małżeńskiej, która go jednak więcej

Z teatru i muzyki.

Poranek dzisiejszy na dochód p. Śliwińskiego wzbudził żywe zainteresowanie.

Interesujący program zrobił swoje. Sprzedaż pozostałych biletów przeniesioną została do kasy, znajdującej się przy teatrze Letnim, która otwarta jest dzisiaj od godziny 9-iej rano.

Poranek rozpocznie się o godz. 1-ej.

W miejsce „Asmodei” dany będzie dzisiaj w teatrze Wielkim balet „Robert i Bertrand”, czyli „Dwaj złodzieje”.

Teatr Rozmaitości daje dzisiaj „Nietoperzy” Lubowskiego, a teatr Letni „Orfeusza w piekle” Offenbacha.

Na jutrzejsze widowiska repertuar projektuje: w teatrze Wielkim: „Prolog”, akt trzeci „Balu maskowego”, „Livię Quintillę” i „Divertissement”, w Rozmaitościach „Wielkie Bractwo” a w Letnim „Bettine”.

Wesoła i pełna dowcipu komedja Meilhaca „Moja kuzynka” będzie najbliższą nowością naszego repertuaru komedjowego.

Główną postać niewieścią odtworzy p. Lüdowa. Sztuka, prócz Paryża, zdobyła też niemałe uznanie w Berlinie w r. z.

Podaną przez niektóre pisma wzmiankę o objęciu przez znanego fortepianistę, Aleksandra Michałowskiego klasy fortepianowej po prof. Schlötzerze w tutejszem konserwatorjum muzycznym, należy uważać za przedwczesną.

Michałowski postanowił przyjąć stanowisko jedynie pod warunkiem, iż będzie mu pozostawiony nadzór nad jednolitością metody nauczania we wszystkich klasach fortepianu, czego władza instytutu jeszcze nie zdecydowała.

Ze sztuki.

Starania komitetu Towarzystwa sztuk pięknych około dokonania koniecznych ulepszeń w naszym przybytku sztuki, zostały uwieńczone pomyslnym rezultatem.

Oprócz zaprowadzenia światła bocznego, wszystkie sale wewnątrz pomalowano kolorem neutralnym skutkiem czego wystawione płótna zyskują urozmaicenie.

Otwarcie salonów Towarzystwa, po dokonanych przeróbkach, nastąpiło już w dniu wczorajszym.

W salonie artystycznym Al. Krywulca, utalentowany malarz, Pantaleon Szyndler, wystawił kilkanaście swoich płócien: widzimy tu: „Albaneska”; „Widok z łasku Bulońskiego”; „Młyn w Galicji”; „Z okolic Neapolu”; „Widok morski z Scheweningen”; „Pędz drożdże z Hagi do Scheweningen”; „Widok Turynu”; „Widok na rzekę Po z Turynu”; i „Mulatka”.

Oprócz tej kolekcji wystawiono: Stanisława Wolskiego „Przygoda”; Józefa Wodzińskiego „Nowinki”; Eugenjusza Wrzeszcza „Głowa kobiety”; Pawła Rosena „Dojeżdżacz”; Władysława Dietricha „Po zachodzie słońca”; Henri Hyacinthe'ego „Janko muzykant”; Juljusza Kossaka „Na polowaniu”; Lipińskie

niż lat dziesięć w „szczęśliwych więzach miłości trzymała”, ale gdy owdowiała i mogła zostać jego żoną, przezornie poeta nasz wycofał się z tego stosunku, spostrzegłszy trochę za późno, iż jego ubóstwiana miała humor ustawicznie prawie spreczny i skłonność do dysputowania.

Przyjął od niej 5,000 złotych na zabezpieczenie przyszłości i rozstał się z drugą Justyną w przyjaźni, ażeby poszukać trzeciej, dla której mógłby znowu tkliwe rymy składać.

Znalazł ją w pannie Franciszce Koziębrodzkiej starościance olchowickiej, którą — jak zapewnia — znowu pokochał gorąco i nawzajem był kochany, ale panna była już naręczoną kogoś innego i, chociaż sama z nim uciekać chciała, wyrzekł się dla honoru tej miłości, a Koziębrodzka wyszła za mąż za naręczonego — i „była nieszczęśliwą”, dodaje Karpiński z pewnem współczuciem.

Na schyłku lat męskich trafia mu się jeszcze jakaś wdowa, z którą wszystko już do małżeństwa ma przygotowane, ale pani Branicka, siostra królewska, w której rezyduje wówczas, w nadziei otrzymania jakiej dzierżawy, każe mu po prostu zamknąć konia i pojazd w chwili, gdy ma, na ślub swój wyjechać, i gwałtem przeszkadza temu związkowi, uważając go za niestosowny dla poety.

Karpiński poddaje się temu despotyzmowi energicznej opiekunki i pociesza się potem, że w tem małżeństwie byłby zapewne najniezszczęśliwszy.

Zawsze to samo i zawsze dobrze w gruncie rzeczy, chociaż śpiewak Justyny ofyskuje na losy, że mu całkowitego szczęścia w miłości nie dozwoliły użyć, wzdycha i płacze, tęskni i kwili w swoich wierszach, jednak wygląda przy tem zdrowo, okrągło i rumiano, i z powierchowności przynajmniej nie przypomina niczem nieszczęśliwego Filona, znoszącego męczarnie i zawody miłości.

go „Wesele krakowskie”; Saskiego „Satyr” i Krzesza „Studjum”.

U subjektów.

Wczoraj wieczorem niewielka salka Towarzystwa subjektów przy ulicy Miodowej zgromadziła komplet członków i gości.

Przy wspólnym stole i ożywionej rozmowie, przepłatanej śpiewem i muzyką, biesiada przeciągnęła się do północy.

Dlaczego członkowie-protektorzy, którzy w tak znacznej liczbie figurują na liście stowarzyszonych, prawie weale nie przyjmują udziału w zebraniach, pozostaje zagadką.

Z powodu szczupłej sali i braku wentylacji — co było powodem wielu zaziębień i chorób — subjeści postanowili zabaw tańczących nie urządzać.

U farmaceutów.

Na ostatnim miesięcznym zebraniu tutejszego Towarzystwa farmaceutycznego, poruszoną została ważna bardzo kwestja, co do ułatwiania farmaceutom otrzymywania kondukcji w aptekach.

Postanowiono w tym celu, aby w *Wiadomościach farmaceutycznych* przyjmowane były bezpłatne ogłoszenia pomocników aptekarskich, poszukujących pracy.

Z kolei prezes Towarzystwa, p. Henryk Klawe, mówił o wyjalowianiu, v. sterylizacji wody do picia za pomocą aparatu Andrégo.

Aparat ten jest powszechnie znanym zagranicą, u nas wszakże rozprzestrzenionym jeszcze nie został. Aparat Andrégo sterylizuje wodę na wielką skalę.

Tenże p. Henryk Klawe mówił jeszcze o psuciu się wód aromatycznych dystylowanych (rózanna, bzuwa i t. p.), oraz o sposobach zapobiegania psuciu się takowych.

W następstwie sekretarz Towarzystwa, p. Jan Rutkowski zabrał głos w sprawie nowego wydania farmakopei ruskiej.

Farmakopea ta będzie obowiązywać od Nowego roku; mówca wyraża się o niej z uznaniem.

W farmakopei 300 starych środków leczniczych usunięto, a 100 nowych wprowadzono.

P. Alfons Bukowski zwał sprawę z części analitycznej farmakopei, właściwie z prób nad lekami.

W sprawie farmakopei zabierał głos jeszcze p. Łękowski, kustosz Towarzystwa, godząc się na jedno z poprzednich mówców.

Farmakopeę opracował prof. Trapp z Petersburga.

Kamera dezinfekcyjna.

Sprawa budowy miejskiej kamery dezinfekcyjnej wchodzi na inną drogę.

Ponieważ przedsiębiorstwo prywatne z natury rzeczy obliczone jest na zyski, więc nie może być mowy o bezpłatnym dezynfekowaniu rzeczy, należących do biedniejszej ludności, a wśród niej właśnie choroby zakaźne najbardziej się szerzą.

Wystąpiono więc z projektem, aby przy braku funduszy miejskich, wybudowania kamery podjęła się rada miejska dobroczynności publicznej, z funduszu szpitalnego.

Ponieważ szpitale miejskie przy obowiązkiem dezynfekowania pościeli, garderoby i bielizny, będą musiały na ten cel ponosić perjodyczne wydatki, le-

piej więc skapitalizować te rozchody odrazu i własnym sumptem kamerę wybudować.

W takim razie, osoby zamożniejsze placąc za dezynfekcję, przysporzą szpitalom dochodu, a biedakom będzie można bezpłatnie rzeczy dezynfekować.

Tylko w ten sposób zadanie kamery, nader doniosłe dla zdrowotności miasta, zostanie wypełnione.

Przed otwarciem.

Ostatnie roboty wewnętrznego urządzenia gmachów szpitalnych w Tworkach są już na ukończeniu.

Onegdaj wieczorem, w obecności warszawskiego gubernatora, generał-lejtnanta barona Medema, dopełniono oświetlenia elektrycznego i próba wypadła zupełnie dobrze.

Jutro zjedzie na grunt komisja techniczno-odbiorcza.

W skład komisji wchodzi: inżynier Kryszkow z Kijowa, delegowany przez ministerjum spraw wewnętrznych, profesor uniwersytetu warszawskiego dr. Popow, inspektor szpitali miejskich, dr. Czausow i naczelnik zakładów dobroczynnych, rz. r. st. Warkasin.

Czynności odbiorcze potrwać zapewne co najmniej tydzień czasu.

Otwarcia szpitala należy się spodziewać w drugiej połowie b. m.

Stanowczy termin będzie oznaczony dopiero po spisaniu protokołu odbiorczego.

Sprawy ziemiańskie.

Z wielu stron otrzymujemy zapytania w sprawie dokonania się mającej konwersji listów zastawnych ziemskich 5% na 4%.

Poinformowani u źródła, możemy objaśnić, iż jest wszelka nadzieja rychłego wprowadzenia projektu w wykonanie.

Minęły już czasy, kiedy lata całe radzono o melioracjach, kredytach czasowych itd., po to tylko, ażeby w końcu znać je za niemożliwe.

Praca kobiet, zdobywająca z dniem każdym obszerniejsze pole zastosowania, znalazła uznanie i w Towarzystwie kredytowym ziemskim.

W roku ubiegłym, przy dołączaniu kuponów do listów zastawnych ser. I-ej, pracowało dwanaście pańien, obecnie przy takiej czynności z listami ser. II-ej pracują cztery.

Trudno zaprzeczyć, że przez uzdolnienie w pewnym kierunku, cierpliwie i wytrwale kobiety w wielu rzeczach równie są zdolne do pełnienia obowiązków jak mężczyźni a nawet ich przewyższają.

Wydział sprawozdań kuponów i listów zastawnych już dawno nazwano ironicznie „Pierzo-darcie”, czynność bowiem kilku urzędników polega wyłącznie na przykładaniu pieczęci...

Neurodzajny rok obecny, zwłaszcza ze względu na zbiór żyta i kartofli, tych najważniejszych produktów życia codziennego, stawia mniej zamożnych rolników w konieczności zredukowania służby, to też kantory przepelnione są poszukującymi jej na warunkach o wiele skromniejszych, niż dawniejsze.

Podatek stempłowy od kupna i sprzedaży dóbr, powstrzymał frymark, rozwijający się pod wpływem tak zwanych pośredników, proponujących zamiany, podwyższenia szacunków hipotecznych, sprzedaż fikcyjne itp.

Dziś kilka podobnych transakcyj nie doszło do

skutku dla braku gotowizny, pokrywającej obowiązujące opłaty skarbowe.

Istnieje podobno projekt wzmocnienia sił prawnych Towarzystwa, przez zaproszenie wybitnej i znanej osobistości ze świata prawniczego.

Myśl ta wyrażona już w protokule zebrań jest spełnieniem życzeń stowarzyszonych, pragnących w ciężkich i trudnych wypadkach zasięgać światłej rady, wypływającej z szerszego poglądu na nasze sprawy ziemiańskie.

Miesiąc meteorologiczny.

Wrzesień ubiegły, pod względem spostrzeżeń meteorologicznych, przedstawia się, jak następuje:

Barometr najwyższy wznosił się w d. 25-ym (761,3), najniżej w d. 22-im (741,3); średnia miesięczna wynosi 752,9.

Temperatura najwyższa wynosiła w d. 5-ym (28,4° Cel.), najniższa w d. 24-ym (3,5° Cel.) W roku zeszłym najwyższa temperatura była w d. 24-ym (28,4° Cel.) i najniższa w d. 20-ym (6,8°).

Najcieplejszy dzień był 4-ty z. m., (średnia temperatura wynosiła 23,6° Cel.), najzimniejszy 23-im (8,1° Cel.). W roku zeszłym był najcieplejszy d. 24-ty (17,6° Cel.), najchłodniejszy d. 12-ty (10,6° C.).

Średnia temperatura miesięczna wynosiła 14,5° C. w r. z. w tym samym miesiącu 13,8° C.

Średnia wilgotność w ciągu miesiąca ubiegłego wynosiła 7,2.

Średnia miesięczna prędkość i wiatru w metrach na sekundę wyraża się 4,5. Stopień zachmurzenia (skala 0—10) równa się 6.

Suma opadu wód 27,4 mm.; we wrześniu r. z. 39,2 mm. Maximum opadu było d. 23-go 11,8.

Liczba dni deszczowych w ciągu miesiąca była 14 (w r. z. 15); pogodnych 10; wietrznych 3.

Wiatr przeważnie zachodni, południowo zachodni i wschodnio południowy.

Ubiegły miesiąc notuje: od d. 1—5 pogoda, 6—7 deszcz, 8—15 pogoda, 16—30 powietrze zmienne.

Do osobliwości aury ubiegłego miesiąca zaliczyć należy szybki spadek temperatury, jaki miał miejsce d. 6-go między godz. 2-gą (temp. 28,0° C.), a 6-tą po połud. (temp. 16,0° C.).

Tegoż dnia obserwowano wieczorem błyskawicę bez grzmotów.

Zmiana właściciela.

W tych dniach na mocy aktu notarialnego, sporządzonego przed rejentem Wydźgą, hr. Augustowa Potocka oddała na własność dobra Międzyrzeckie Andrzejowi hr. Potockiemu.

Nowy właściciel, obejmując Międzyrzec, składający się z licznych folwarków, zapewnił, że w dotychczasowym systemie gospodarstwa nie zmieniać nie myśli i administrującego dobrami radcę, Leona Dmochowskiego, uprosił o dalszy zarząd.

Z inicyatywy tegoż p. Dmochowskiego, znanego agronoma, i za zgodą jeszcze hr. Augustowej Potockiej, urządzono teraz w Międzyrzeczu jedną z większych w kraju gorzeln w połączeniu z rektyfikacją.

Należy zaznaczyć, że w zyskach gorzeln będą uczestniczyć wszyscy dzierżawcy folwarków, którzy tem samem stają się producentami i fabrykantami.

Właściciel *dominium* odtrącać będzie tylko pewien procent na amortyzację wyłożonego kapitału.

Podobny system podniesie dobrobyt dzierżawców, a tem samem i całości dóbr.

Brodziński, który go jeszcze widywał za jego życia, tak o nim pisze:

„Karpiński był wzrostu młernego, twarz oznaczała raczej uczciwego i pracowitego wieśniaka, niżeli czulego poetę i męża z wielkim światem obeznane-go. W obcowaniu więcej wesoły, niż dowcipny, pożądany był w gronie przyjaciół, mniej oznaczający się w salonach. Wśród zaufanych miał tę serdeczną wesołość, dla której każdy go więcej kochał, niżeli chwalił z dowcipu. Wstrzemięzliwy przez całe życie, w starości aż do przesady skromne i regularne życie polubił. Poznawszy świat wielki, oddalił się od niego, nie przez to, żeby go znienawidził, lecz, że nie był do niego zdalny.”

Nie można wszelako powiedzieć, aby się do niego nie garnął i nie szukał w nim tego, co dzisiaj karierą nazywamy; od czasu przyjazdu do Warszawy w r. 1780-ym próbuje szczęścia to u Czartoryskiego, któremu poświęca pierwsze swoje „Sielanki”, to u Stanisława Augusta, któremu się przymawia o jaki ditek i zapomnieć nie może, że kiedy inni brali tyle, on nic, a przynajmniej tak mało dostał, to u Braniczkiej, siostry królewskiej, to u Sanguszków i Radziwiłłów, aż wreszcie, otrzymawszy jakby odczepnego, przywilej na pięćdziesięcioletnią dzierżawę w powiecie prużańskim, znudzony światem, osiada na wsi zupełnie, zakłada osadę Karpiń w dzierżawionej pustce i zaczyna majateczek ciuć.

Po kilkunastu latach przykupił nawet drugą majątność, Chotowiesz, ale tu go nie powstrzymało

od utyskiwania w „Pamiętnikach” na króla i magnatów, że mu losu nie poprawili i że głodny będąc, musiał się wziąć raczej do roli, zamiast więcej dzieł tworzyć.

Tem pisaniem „Pamiętników” nie oddał sobie i pamięci potomnej wielkiej przysługi, bo pozostawił materiał wprawdzie ciekawy, ale też dwuznaczny do oceny charakteru i moralnej wartości człowieka dla krytyka, przywykłego czytać między wierszami; według tej autobiografji, chociaż się chce przedstawić ujmująco i dodatnio, nie czyni dobrego wrażenia na rozumującym czytelniku, nie wygląda w niej sympatycznie i bez zarzutu, zwłaszcza gdy go się zestawia z prawdziwie wielkimi postaciami owej epoki.

Stanisław August prawil mu z grzecznością iście królewską komplementy, jak np.: „Kochanek Justyny kochany będzie i w Warszawie”, lub: „honor waćpan robisz państwu mojemu, że wtenczas żyjesz, kiedy ja na tronie jestem”, ale w tych słowach brzmiała nuta przesady i dworskiej frazeologii; dowodów prawdziwej czei dla osoby, a widocznego uznania dla talentu jakoś nie było ani ze strony króla, ani ze strony ówczesnych literatów. Zakrawało to zawsze jakby na udaną, powierzchowną tylko życzliwość i grzeczność dla prowincjonalisty, który się dostał przypadkiem na salony wielkiego świata, polecony przez muzy z tytułem poety.

Pozostały w rysach Karpińskiego nie dosyć jasne i wyraźne kontury człowieka, skutkiem czego jedni, jak Brodziński, przekwalifkował go, drudzy, jak Bar-

szewicz, bardzo surowo sądzili; w rzeczywistości musiał to być człowiek średniej miary charakteru, jak był pisarzem średniej miary talentu.

Odnosnie do danej chwili i do warunków epoki można go z niejednego wytłumaczyć, ale pod względem charakteru i godności moralnej niepodobna zestawiać go na jednym poziomie z takim Zabłockim, Woroniczem, Niemcewiczem, Naruszewiczem i tylu innymi pisarzami.

Jedyną, niezem nie zakwestjonowaną stroną dodatnią jest jego szczerza, głęboka religijność, bez bigoterji, wiara w Boga bez mędrkowania, która natężyła go do najpiękniejszych i najtrwalszych jego pieśni, oraz miłość dla ludu, którego umie być dobroczyncą, obrońcą i przyjacielem. W rozprawce „O Rzeczypospolitej”, poświęconej Szczęsnemu Potockiemu, rozwija wiele uwag i poglądów na swój wiek dziwnie trzeźwych, zdrowych i postępowych, w duchu demokratycznym.

Mickiewicz powiedział o Karpińskim, że „śpiewał, jak ptaszek”, wydając to, co miał w duszy, wylewając swoje uczucia z całą szczerością i prostotą; musi mu uszanować to porównanie, ale pozwalamy sobie je uzupełnić, że ptaszek ten bardzo często podobniejszym był do kankara, niż do słowika...

M. Gawalewicz.

Gorzelnia i rektyfikacja w początkach p. m. została w ruch puszczona.

Mapa strażacka.

W r. p. odbędzie się w Petersburgu wystawa straży ogniowych, miejskich i ochotniczych.

Dla wystawy tej ma być sporządzona mapa państwa, z odnaczeniem wszystkich miejscowości, straże ogniowe posiadających.

Tutejsze towarzystwa strażackie zbierają już dla mapy stosowne materiały.

Relacja przyrodnika.

Wspominaliśmy już w swoim czasie, iż dr. Siemiradzki, przyrodnik, naczelnik ostatniej wyprawy naukowej do Ameryki, lepiej włada piórem, niż kieruje swoimi spostrzeżeniami.

Jeszcze p. S. bawił w kraju, a już wytykał błędy Dygasińskiemu, już napadał na ks. Chelmińskiego.

No, pomyśleliśmy, teraz, gdy dr. S. osobiście zwiedzi Brazylię i Argentynę, też otrzymamy pracę wyczerpującą i sumienną!

Okazuje się jednak przeciwnie...

Oto w liście z d. 21-go września (?) z Rio de Janeiro, w Gaz. lwow. drukowanym, przyrodnik nasz opisuje słynny ogród *Acclamação* i znajduje w nim ładną groć stalaktytowa, *naturalną*...

Zapewne, jest to drobnostka bez znaczenia, o ile wychodzi z pod pióra reportera lub w pośpiechu zbierającego notatki dziennikarza, lecz co powiedziec o przyrodniku, który sztuczne groty cementowe za naturalne stalaktyty bierze?

Sapienti sat!

Matuzale.

Dzienniki zagraniczne zamieściły w tym czasie kilka przykładów stuletniego prawie żywota osób, które dotąd cieszą się zdrowiem i przytomnością umysłu, nadmieniając, że miejscowości, w których one osiadły, sprzyjają tak długiemu wiekowi.

Do słów tych dodamy, że i Warszawa pod tym względem nie jest ostatnia.

W r. z. zmarł stuletni tutejszy obywatel, s. p. Mateusz Nowakowski, właściciel domu przy placu św. Aleksandra, a w r. b. s. p. Tomasz Strzelecki, właściciel domu przy ulicy Leszno; żyje zaś dotąd w grodzie naszym 106 lat liczący p. Edmund K., wdowiec, małżonka jego przed kilku laty zmarła, mając lat 104, syn zaś dobiega do 78-go roku życia.

Pan K. pochodzi z gub. wileńskiej, i od 1868-go r. pracuje w jednym z tutejszych pierwszorzędných magazynów warszawskich i zajmuje się dotąd codziennie ekspedycją towarów na komorze.

Za czynność tę pobiera od właścicieli magazynu pieniężne wynagrodzenie, a obok tego otrzymuje od nich mieszkanie bezpłatne.

Zdrowie szanownemu matuzalowi zawsze służyło i służy, apetyt posiada dobry, jest przytomny i pracowity, słowem zdrów na ciele i umyśle, pamięć ma dobrą.

Babie lato.

Uśmiech słońca szczerzoty

Pieści duszę...

Kapelusze

Już obsiada „babie lato”.

Wiatr unosi białą matnię

Po nad strzechy...

Już uśmiechy

Lato zsyła swe ostatnie...

Lecz przeczorny ptak nie śpiewa

W takie gody:

Góż z pogody

Gdy liść suchy spada z drzewa?

Skrzydlatego wiatrów gońca

Nie omami

Lazurami

Lato, które jest u końca...

Za to starzy, emeryci,

Radzi z ciepła,

Gdy krew skrzepła,

Słońca zawsze są niesyści...

I tak gwarzą:

— Przedza biała

Z wiatrem wzlata...

Porę lata

Gdyby nam usidlić chciała!

Kradzieże.

Zamieszkałej przy ul. Wspólnej pod 44-ym Aleksandrze Podolskiej skradziono złoto przedmioty i 340 rs.; uszkodzona podaje stratę na 400 rs. — Z otwartego mieszkania Feliksa Koziańskiego przy ul. Marszałkowskiej pod 141-ym skradziono 200 rs. — Zamieszkałej przy ul. Kruczej pod 13-ym Ludwice Mirowskiej skradziono różne srebrne przedmioty wartości 100 rs.

Ujęci.

W kościele św. Anny schwytano Teodora Obalskiego, który skradł Annie Majewskiej zegarek złoty.

Przytrzymał Aleksandra Kamińskiego, który wspólnie z niejakim Tomaszewskim okradł mieszkanie Abrama M. przy ul. Wołyńskiej pod 14-ym.

Rozalja Kamińska przytrzymała została przez policję ze skradzionymi rzeczami u Stanisława Szymonczaka.

W warsztacie ślusarskim Aleksandra Kellera przy ul. Dzikiej pod 43-im ujęty został na kradzieży kłamek Adolf Cymerman.

Na stacji towarowej kolei wiedeńskiej ujęto na kradzieży żelaza Tomasza Kwiatkowskiego.

Gruba kradzież.

Zamieszkałemu przy ul. Jasnej pod 4-ym właścicielowi fabryki fortepianów, Antoniemu Dützowi skradziono z biurka 1,000 rs. w papierach bankowych, dwa rewersy na 470 rs, dwa weksle na 625 rs. i kontrakt.

O kradzież poszlakowana jest służba miejscowa.

Napaść.

Wczoraj rano na Nowym Świecie, naprzeciw domu pod 61-ym, na przechodzącego Ignacego Wołoszkę napadł Władysław Górowski i kijem trafił go w głowę.

Napaśnika aresztowano.

Przy pracy.

W dniu wczorajszym Elerjan Kurnicki, naprawiacz komiu na domu Dąbrowskiego za welską rogatką, spadł z dachu i uległ złamaniu nogi, oraz ciężkiemu obrażeniu prawego boku.

Na Kamionku Ludwika Bączakowa, oczyszczając spichlerz, została przynięciona spadłem i z zawias ciężkimi okuteni drzwiami.

Życiu Bączakowej, z powodu uszkodzenia krzyża i gwałtownego krwotoku, grozi niebezpieczeństwa.

Niegodziwa zemsta.

Utrzymująca pralnie koronek i haftów Antonina Drewnowska, zmuszona była wydalic za złe sprawowanie Wincentynę Uszkowską, jedną z pracownic.

Młodzi kobieta, odchodząc, wlała fiaszeczkę kwasu siarczanego do kosza pełnego koronek.

Naturalnie, iż wszystko uległo zniszczeniu.

Wartość tych koronek wynosi z górą 500 rs. Drewnowska, odpowiedzialna wobec właścicieli, nie posiadając żadnego funduszu, z desperacji wpadła w rozstrój nerwowy, graniczący z obłędem.

Chorą musiano odwiezić do szpitala.

Uszkowska znikła bez wieści i jest poszukiwana.

Pożary.

W dniu wczorajszym w domu modlitwy pod 19-ym przy ul. Pańskiej spadła wisząca lampa i wszczął się pożar.

Przeżarzeni izraelici nie gasili ognia z powodu szabasu, zanim więc zjawili się pomoc sąsiednich lokatorów, ogień przybrał większe rozmiary, lecz bez wzywania straży został stłumiony.

Na Pelcowiznie, w mieszkaniu Dominika Błędowskiego, z niewiadomej przyczyny zapaliły się różne sprzęty.

Pożar niebawem ugaszono, lecz Błędowski poniósł strat w spalonych lub uszkodzonych rzeczach na sumę około 300 rs.

+ Izraelita donosi za *Standardem*, iż 7000 żydów z Bercyzowa opuściło to miasto w zeszłym tygodniu, udając się do Argentyny; w ciągu zeszłego tygodnia blisko 2000 opuściło Kijów, Odessę i Kiszyniew, kierując się do Ameryki i Australji.

Teatr amatorski.

W niedzielę, d. 27-go b. m., odbyło się w Bzinie pierwsze przedstawienie amatorskie.

Grano dwie jednoaktówki Bałuckiego: „O Józie” i „Kuzynek” oraz obrazek ludowy ze śpiewami „Przed ożenkiem” Gutowskiego.

Amatorzy dali nam dowody nadspodziewanego talentu, za to też obypywano ich bezustannie rżesistami oklaskami.

Bilety do teatru rozsprzedano w przeciągu kilku godzin.

Przedstawienie ze zmianą „O Józie” na „Dwóch głuchych”, ma być powtórzone we czwartek.

Wieczór dał 165 rs. dochodu.

Inicjatorom: pp. Samborskiemu i Szpakowskiemu, którzy dołożyli nietylko starań, ale i pracy fizycznej przy gustownem urządzeniu sceny, jak niemniej artyście-malarzowi, p. Andrychiewiczowi, za bezinteresowne wykonanie kurtyny, przedstawiającej widok stacji w chwili przystanku pociągów pasażerskich, jak również dekoracyj w trzech zmianach, należą się ogólne pochwały.

Orkiestra amatorska pod dyrekcją p. Lampe, skrzypka i kompozytora, również zjednała sobie uznanie.

Przed kampanją.

W przyszłym tygodniu dyrekcja cukrowni Leonów ma zamiar rozpocząć kampanję.

Zarząd cukrowni wiele ulepszeń w fabryce zaprowadził.

Opał będzie wyłącznie torfowy z sąsiedniej kopalni „Kamion”, należącej do R. Ike, i kopalni w okolicy Nieszawy.

Robotnicy fabryczni nie zważając na blizkie rozpoczęcie kampanji, co tydzień po kilku lub kilkunastu wyjeżdżają nad Dbn, do Kamienskoje, gdzie o wiele więcej zarabiają.

Wielki magazyn.

Towarzystwo akcyjne wyrobów bawełnianych Izr. K. Poznańskiego w Łodzi, wykończa obecnie wielki magazyn fabryczny wzniesiony obok cmentarza katolickiego.

Magazyn ten pomieści przeszło 10,000 bel bawełny.

Będzie się on łączył z fabryką, koleją dojazdową, dla której tor ułożonym zostanie w alei, leżącej w obrębie posesji fabryki towarzystwa Izr. K. Poznańskiego, łączącej ulicę Długą i Ogrodową z drogą do cmentarza włodacą, a stanowiącą dotychczas przedłużenie ulicy Ogrodowej.

Z tego powodu, jak donosi *Dziennik Łódzki*, aleja rzeczona zamknięta zostanie dla komunikacji.

Magazyn nowy zbudowany jest przy ewentualnej linii projektowanej w Łodzi kolei obwodowej.

Ujęci.

Z Bzina piszą do nas d. 30-go września r. b:

„Dowiaduję się, iż władze śledcze zdołały już pochwycić kilku opryszków z bandy, sformowanej niedawno w okolicach Bzina.

Śledztwo energicznie zarządzone wykryło dotychczas trzech złoczyńców ze wsi sąsiednich.

Jakkolwiek „rycerze nocy” zapierają się udziału w napadzie na dom Rusinowicza, sędzia śledczy mając *corpus delicti* uprzednio znalezionych w ich mieszkaniu narzędzi złodziejskich, aresztował i zamknął każdego z osobna.

Jest nadzieja, że w krótkim czasie ujęci wskażą i resztę swoich towarzyszy.”

W stawie.

We wsi Włochy, gm. Pruszków, znaleziono w stawie trupa kobiety, mającej około 80 lat wieku.

Denatka ubrana była w kaftan wełniany, spódnice w niebieskie pasy, pantofle i biały czepak na głowie.

Śledztwo zarządzono.

Samobójstwo.

We wsi Białyce, w gow. lubelskim, powiesił się włościanin Jan Węgiel.

Samobójca liczył 61 lat wieku.

NOTATNIK TERMINOWY

— D. 6-go października, o godz. 5-ej po południu, w Towarzystwie douczynności odbędzie się posiedzenie członków wydziału ekonomiczno-administracyjnego.

— D. 6-go października, w warszawskim okręgowym zarządzie inżynierskim, odbędzie się licytacja na wykonanie następujących robót: 1) na Powązkach na budowę drewnianego baru dla warsztatów 30-go pieszego pułku połtańskiego, ze zburzeniem starego budynku pod 262-im, od rs. 7,485 kop. 98; 2) w m. Zamościu na gruntowne przebudowanie murowanego domu pod 33-ym, zajętego przez warsztat dońskiego pułku kozackiego i dońska baterja, od rs. 7,848 kop. 72; 3) w Warszawie na przebudowanie dwupiętrowej oficyny 194 w b. konno-artyleryjskich koszarach od rs. 13,390 kop. 23 1/2; 4) w twierdzy nowogrodzkiej na budowę murowanej oficynskiej oficyny na kwatery dla oficerów i służby przy tej oficynie od rs. 25,014 kop. 80. Stawiający do licytacji winni złożyć wadium w rozmiarze 20% zadeklarowanej sumy.

— D. 6-go października, w rządzie gubernjalnym plockim, odbędzie się licytacja na dostawę w latach 1892, 1893 i 1894-m drzewa i węgla kamiennego dla wojska, zarządów i zakładów wojskowych, oraz dla osób zarządów cywilnych i wojskowych, mających do tego prawo, w gubernji plockiej, a mianowicie: do m. Plocka i powiatu plockiego drzewa 5,311 sażeni—wadium 4,303 rs.; do m. Płońska i powiatu płońskiego drzewa 14,049 sażeni—wadium 11,317 rs.; do m. Lipna, Rypina i Sierpeca, oraz do powiatów: lipnowskiego, rypińskiego i sierpeckiego drzewa 2,062 sażeni—wadium 1,661 rs.; do m. Przasnysza, Ciechanowa i Mławy, oraz do powiatów: przasnyskiego, ciechanowskiego i mławskiego drzewa 5,759 sażeni—wadium 4,689 rs.; ogółem dla całej gubernji drzewa 27,211 sażeni—wadium 21,920 rs. Węgla dostawa regulowana jest zapotrzebowaniem.

— D. 6-go października, w warszawskim forticznym zarządzie inżynierskim, odbędzie się licytacja na 6-letnią dzierżawę gruntu, ogrodu owocowego i warzywnego byłej cegielni burakowskiej za rogatką marymoncką, oraz na wyrąbywanie lodu ze starych glinianek; wadium 100 rs.

Wobec nieurodzaju.

Krasnystaw d. 30-go września.

Ceny u nas są następujące: za korzec—żyta rs. 6 kop. 60, pszenicy rs. 7 kop. 50, owsa rs. 3 kop. 15, jęczmienia rs. 4 kop. 50, tatarski rs. 5, grochu rs. 7, kartofli rs. 1 kop. 50.

Siana pud kop. 30, słomy kop. 20.

Produkty: masła funt kop. 16, jaj kopa kop. 90, gęś polna kop. 75, kura kop. 55, kaczka kop. 40. Chleba razowego funt kop. 3 1/2, słoniny funt kop. 18, mięsa wołowego bardzo nędznego kop. 8, polędwicy kop. 12, baraniny kop. 6. Za wieprza średniej wielkości płacono na jarmarku do rs. 35.

Urodzaj był w tutejszej okolicy następujący: z morgi ziemi: żyta kóp 3, pszenicy kóp 3, owsa kóp 8, jęczmienia kóp 5, tatarski kóp 2, kartofli korcy 25, grochu korcy 8.

Kartofle nie są złe zupełnie, a że nie są wykopane jeszcze całkowicie, dlatego ostatniego słowa o ich dobroci powiedzieć nie można. Plamy, wskazujące zapowiedź gnicia, rzadko na których gatunkach się znajdują.

B.

Donoszą nam z okolic Suwałk, że zbiór kartofli jest tak lichej, iż niektórzy właściciele gorzelnii wstrzy mają się z pędzeniem okowity w nadchodzącej kampanji.

Nadto wydajność kartofli dla gorzelnii jest w r. b. nieszczęśliwa.

*

Przed kilkunastu dniami w Będzinie zabrakło chleba, ponieważ piekarze nie mogli dostać mąki po cenie zwykłej.

Jak się okazało, spekulanci, korzystając z tego, że zamówiony w Sosnowcu wagon żyta nie przybył młyny zaś miejscowe nie posiadały żadnych zgola zapasów, podnieśli znacznie ceny mąki.

Z ŚWIATA.

× Z Krakowa donosi nasz korespondent pod d. 28-ym z. m.: „Ścisłszy komitet budowy pomnika Mickiewicza zaprosił do swego grona bawiącego obecnie w Krakowie Henryka Sienkiewicza. Pod fundament pomnika rozpoczęto już układać kamienie. Gdy cokolwiek zostanie podmurówany, usuną parkan, okalający miejsce pod budowę przeznaczoną.—Dziś zmarł tu nagle w 42-im roku życia Jan Ziemiński, lekarz miejskiej kasy chorych robotników. Zmarły znanym był jako współwłaściciel hotelu Drezdeńskiego. Rodzinę mieszczańską, do której należał, otacza tu powszechny szacunek. W krótkim stosunkowo czasie zmarli ojciec jego, oraz dwaj młodsi wiekiem bracia.—Profesor tutejszej szkoły realnej, dr. Józef Zaleski, powołany został na referenta do krajowej rady szkolnej we Lwowie.—Wycieczka członków wiedeńskiego klubu kolejowego do Krakowa wraz z towarzyszącym mu gronem śpiewaków powiodła się lepiej, aniżeli przypuszczać było można. Miejscowi urzędnicy kolejowi wyteżyli wszystkie siły, aby gościnność krakowską okazać w imponujących rozmiarach. Wieczorem w sobotę na przyjęcie przyjeżdżających wyruszyli z miejską kapelą, oświetlili elektrycznością ulicę Florjańską, co nawiasem mówiąc, wspaniały efekt wywołało, odprowadzili wszystkich gości do przygotowanych lokali, słowem przesadzali się w objawach uprzejmości. Podczas wspólnego obiadu na cześć gości urzędowego, przemawiał prezydent, doktor Szlachetowski. Na bezpłatnym koncercie, jaki goście urządzili w sali Towarzystwa strzeleckiego dla krakowian, powodzeniem i uznaniem cieszyły się wokalne produkcje—oprócz znawców wszakże, którzy oklaskiwali, publiczność zachowywała się z poważną obojętnością.—Na zwołanem na jutro posiedzeniu rady miejskiej uchwalono ma być zaciągnięcie nowej pożyczki miejskiej w kwocie 1½ milj. złr.—W d. 30-ym b. m. mija termin nadsyłania prac dramatycznych na konkurs, ogłoszony przez galicyjski wydział krajowy. Utwory, w dniu tym oddane na pocztę, chociażby do Lwowa doszły nieco później, mogą ubiegać się o nagrody.”

× Ze Lwowa korespondent nasz donosi pod dniem 28-ym z. m.: „W dniu dzisiejszym odbyło się tu uroczyste poświęcenie nowego gmachu kasy oszczędności, instytucji w Galicji najbardziej wzorowo urządzonej. Poświęcenia dokonał czebiście ks. arcybiskup Morawski. Przed samym aktem poświęcenia przemówił rektor Matecki i skreślił historję kasy, założonej z inicjatywy stanów galicyjskich w r. 1844-ym. Fundusz rezerwy wynosił wówczas zaledwie 10,000 złr., złożonych przez ludzi dobrej woli. Składki wynosiły po 5 złr., a największa 50 złr. Z początku przez przeszło 20 lat mieściły się biura kasy w ratuszu, a funkcje urzędników spełniali urzędnicy magistratu. Następnie przeniesiono się do własnego gmachu przy ulicy Majerowskiej i zaangażowano specjalnych dla kasy oszczędności urzędników. Rozkwit kasy datuje się od r. 1865-go. W r. 1869-ym wyniósł już fundusz rezerwy 400,000 złr., w r. 1874-ym miljon, w r. 1881-ym 1½ milj., w r. 1889-ym 2 milj., a obecnie wynosi 2,212,000 złr. Oprócz tego, w ciągu istnienia swego wydała kasa krocie na cele dobroczynne, olbrzymie kwoty na rozmaite fundacje, a nadto ofiarowała przed kilku laty 400,000 na szkołę przemysłową i muzeum przemysłowe. Wkładki wynoszą około 30 milj. Nowy gmach kosztuje około 800,000 złr. i przedstawia się wspaniale. Wszystkie roboty wykonali tutejsi robotnicy, nie nie sprowadzono z zagranicy. Duszą kasy oszczędności jest p. Franciszek Zima, który od lat 20-tu pełni funkcje dyrektora naczelnego. W sali obrad umieszczony zostanie obraz, który wykona Styka. Przedstawiać on będzie „Triumf pracy”. Będzie to obraz historyczny, na którym figurować będą wszyscy robotnicy, którzy brali udział przy budowie tego monumentalnego gmachu.

× Przeciw pijaństwu. W Niemczech ogłoszono projekt ustawy przeciw pijaństwu, zawierający między innymi następujące przepisy: Handlującym detalicznym dozwoloną została sprzedaż wódki lub spirytusu w ilości minimum ½ litra, przez co wzbroniony zostałby wyszynk kieliszkowy. Zakłady ze spirytualjami otwierać wolno dopiero o godz. 8-iej rano. Sprzedaż wódek małoletnim, zarówno jak nietrzeźwym i osobom, o których wiadomo, iż były karane za pijaństwo, surowo wzbroniona. Właściciel zakładu wydalic z niego może pijanego tylko w takim razie jeżeli postara się o dostawienie go. czy to do domu, czy to do policji, koszt wynikły ztąd obowiązuje pijanego. Detaliczna sprzedaż dozwala się li tylko za gotówkę, wszelkie zatem sprawy wynikłe z niezapłaconia nie mogą być wnoszone do sądu. Kto skutkiem pijaństwa nie jest w stanie zajmować się sprawami swymi, przez co rodzinę przyprawia o nędzę, podlega kurateli i na żądanie kuratora umieszczony być może w zakładzie leczniczym dla dotkniętych pijaństwem. Upijający się przy robocie, wymagającej ze względu na bezpieczeństwo publiczne szczególnej uwagi, lub ukazujący się w stanie nietrzeźwym w miejscach publicznych, podlegają karze pieniężnej do 100 marek lub więzieniu do 4 tygodni.

× Oryginalna kawalkada. Ciekawa kawalkada podróżuje obecnie po traktach pocztowych Francji posuwa-

jąc się z mglistych stron Albionu ku niebieskiemu niebu Italji. Jest to pewna angielska rodzina. Składa się ona z siedmiu członków: trzech synów i groom podróżują na rowerach, jadąc naprzód jako awangarda. Ojciec, matka i młoda miss towarzyszą im w powozie. Powóz ten jest rodzajem dog-carru, zaprzężony a la Daumont. W powozie znajduje się podometr kilometryczny, liczący przebyta przestrzeń, zegar i t. p., zresztą nic nie brakuje do wygodnej podróży ekscentrycznym anglikom. Konie są ładne i niewielkie i nie zdają się zbyt męczyć uciążliwą bączkobadź drogą. Podróżni jadą szybko, czego dowodzi fakt, iż z Auxerre do Paryża, t. j. przestrzeń 168 kilometrów, przebyli w niecałe 24 godzin.

× Pogrzeb dziennika. Zemsta irlandczyków bywa często bardzo oryginalna. Niedawno w pewnym niewielkim mieście odbył się pogrzeb nienawistnego synom Erinu *Frooming Journal*, złożono numer nieszczęśliwej gazety do trumny, tę ostatnią na karawan i po obwiezieniu jej przez miasto wszystko razem spalono.

× Katastrofa pod Bazyleją. Ekspertyza inżynierów szwajcarskich w sprawie katastrofy pod Mönchensteinem, zredagowana przez Zschokke'go i Seifferta i ogłoszona drukiem w broszurze o 100 stronicach, zawiera wiele bardzo zajmujących szczegółów, objaśniających przyczyny tego strasznego wypadku pod Bazyleją. Podług wspomnianych techników, katastrofa nastąpiła z powodu wadliwej i niedostatecznie mocnej konstrukcji wiązania mostowego, natomiast zarzuty, czynione eksploatacji linii Jura-Simplon, eksperci uznali za niesłuszne.

BALLADA HISZPAŃSKA.

(Nie-konkursowa.)

Donna Klara di Kaldara,
Choć niepiękna, za to stara,
W sieci wciągnąć wiaź się stara
Grand Don Alonzo d'Ara.

„Ubóstwiani!—kiedyś rzecze—
Miły duszy mojej człeczko!
Biedne serce jest człowiecze;
Gdy kochanie mu dopieczę...”

Chcesz mnie kochać? powiedz, proszę,
Mam pałace, włości, grosze,
Posag nadto serca wnoszę
I miłości dam rozkosze!”

„O Granady cudna różo!—
Grand odpowie.—Dobrze wróżę
Twoje słowa, lecz zadużo
Chcesz odrazu dawać różo!”

Już w mem sercu miłość gościł—
Lecz chcę do wód dać skromności
Mych wymagań: daj mi włości,
Zamki, grosze; zaś miłości
Skarby przyjmę, lecz... na raty,
Na miesięczną, na wyplaty!!!”

(Grand był homo niebogaty,
Miał z Szajlokiem tarapaty...)

Tu się kończy powieść stara...
Przed oltarzem staje para:
Ach! to Donna di Kaldara
I grand Don Alonzo d'Ara...

Sens zaś taki w tej balladzie:
Dziś już wszędzie, czy w Aradzie,
W Pernambuco, czy w Granadzie,
Fin de siècle swe znamie kładzie.

Stulecie „Fletu zaczarowanego”.

W ubiegłą środę świat artystyczny święcił stulecie rocznicę ukazania się jednego z najpiękniejszych arcydzieł muzycznych: dnia 30-go września 1791-go r. po raz pierwszy na scenie teatru „auf der Wieden” w Wiedniu wykonany był „Flet zaczarowany” Mozarta.

Opera ta wraz z nieporównanem „Requiem” należy do ostatnich prac wielkiego twórcy „Don Juana”—do głębi przejmujący ustęp z mszy żałobnej „Lacrimosa” stanowi istotną pieśń łabędzią Mozarta, który zgasł w dniu 5-ym grudnia 1791-go r.

Tak więc, rok bieżący jest już stuleciem echem ostatnich chwil doczesnego żywota mistrza, któremu równego sztuka muzyczna dotychczas się nie doczekała. Umarł zaś ten wielki genjusz w okolicznościach dalekich od tej świetlanej aureoli, jaką obecnie pamięć jego jest otoczona. Nie oszczędzono mu całego, niewyczerpanego arsenału trosk i cierni powszedniego żywota, a więc niedostatek materialny i długi, zawiść i oszczerstwo, plotki itd. złożyły się na przepojenie żółcią ostatnich chwil jego.

Pierwszą myśl zarazem libretto do „Fletu zaczarowanego” podał Mozartowi dyrektor teatru „auf der Wieden” Emanuel Schikaneder (1751—1812). Osobistość ta, w swoim rodzaju typowa, należała do typu wędrownych przewodników scenicznych, uganianych się za powodzeniem materialnem, bez wyboru środków. Zagrożony bankructwem, znalazł on

deskę ocalenia w Mozarcie, którego umiał zniewolić do skojarzenia genialnego natchnienia z treścią, zaczerpniętą z jednej z bajek Wielanda („Lulu czyli Flet zaczarowany”). Zręczny dyrektor umiał przybrać swą naiwną fabulę w popularną podówczas symbolikę wolnomularską, i powstało jedno z arcydzieł niespożytych, wspaniałych, prawdziwie wydatnych. I w tem arcydziele Mozart potwierdził to, co stanowiło cechę jego dzieł scenicznych, po raz pierwszy stworzył postacie, wyróżniające się pod względem muzycznym „indywidualnością” pełną siły i charakterystyki.

Schikaneder uależał do rzędu ludzi nader wesołych, łatwych w towarzystwie, nieunikających bynajmniej kielicha, zabawy i t. d., wartość zaś jego moralna nie należała wcale do arcydodatnich. Nic więc dziwnego, że odbłask podobnej famy nie mógł służyć do dodatniego przedstawienia się samego Mozarta. Z tego też źródła pochodziły owe tysiączne plotki o prowadzeniu się mistrza, o jego niesłychanych długach itd.

Niestety, po śmierci dopiero przekouano się, o ile rzeczywistość była daleką od złośliwych ubolewań rzekomych wielbicieli Mozarta.

„Flet zaczarowany” w krótkim czasie doczekał się niezwykłej popularności—już w r. 1792-ym w d. 23-im listopada Schikaneder zapowiadał przedstawienie „setne”, w r. zaś 1795-ym dzieło to doczekało się w Wiedniu przedstawień dwustu.

Swoją drogą, dzieło to kompozytorowi nie przyniosło najmniejszej korzyści, Schikaneder bowiem, korzystając z dobrego serca i niezaradności Mozarta, sprzedawał odpisy partytury, bez uwzględnienia praw własności muzyka.

Wystawienie „Fletu zaczarowanego” wymaga niezwykłej staranności, zarówno w wyborze sił wokalnych, jak i pod względem wystawy. Wybór takiego dzieła byłby niewątpliwą ozdodą i uszlachetnieniem repertuaru, o co pokusiłby się warto było. Wobec takich nakładów, jakich nie oszczędzono dla „Królowej Saby” Goldmarka, czyżby nie można było skierować dążeń ku niespożytem arcydziełom Mozarta?

Zapewne, że warunki materialne stanowią nieraz zaporę nietławą do pokonania, ale czyżby np. stuletniej rocznicy zgonu Mozarta nie można było uczcić chociażby wykonaniem „Don Juana”? Myśl tę podsuwamy reżyserji opery warszawskiej, która w swym składzie posiada przecież wykonawców godnych tego dzieła, przypominając jeszcze raz, że Mozart umarł d. 5-go grudnia 1791-go r.

St. Ciechomski.

Ostatnia kropla.

Szkała kobiety, powiada przysłowie, bo znajdziesz ją na dnie każdej sprawy.

A przysłowia mianują mądrością narodów, nie więc dziwnego, że mądrości ich doświadczył na sobie nawet Robespierre.

Ostatnią kroplą, która go pchnęła pod gilotyne, była kobieta. Szczegół to mało znany, prawdziwy jednak szczegół.

Mowa tu o Eleonorze Dupley, jak powiadają jedni, kochanka, jak twierdzą inni—żonie, tajemnie poślubionej krwiożerczemu trybunowi, w każdym wypadku o kobiecie, oddanej mu całą duszą.

Eleonora kształciła się w rysunku i malarstwie w pracowni wielkiego Regnault'a, z którym niustanną wojnę wiodł wielki, a może większy Dawid.

Owóz w końcu lutego r. 1794-go młoda i piękna uczennica Dawida, której nazwisko zresztą żadnej tu nie odgrywa roli, wystarcza bowiem dodać, iż była przyjaciółką Billaud-Varennes'a, opuściła pracownię powyżej wymienionego malarza, zrażona bezwzględnością jego i, przeniosła się do szkoły Regnault'a.

Tu zawiązała stosunek bliższy z Eleonorą, co wszakże nie przeszkadzało, aby obiedwie od czasu do czasu nie sprawdzały na sobie przysłowia: „kto się czubi, ten się lubi”. Czubiły się też od czasu do czasu i oto wśród jednej ze sprzeczek Eleonora, potężna poparciem Robespierre'a, zagroziła koleżance, że tak jej, jak i Billaud-Varennes'a nazwisko, zapisze w notatniku czerwonym Robespierre'a.

Wykrzyk ten sprowadził śmierć trybuna.

Więść o notatniku czerwonym Robespierre'a, zawierającym spis nazwisk osób, na śmierć przeznaczonych, gromem się rozniosła.

Billaud-Varennes, uprzedzony przez kochankę, wezwał do pomocy najbliższych przyjaciół swoich, a byli między nimi: Vadier, Fouché z Nantes, Garnier i Tallien.

Ten ostatni, przewidując, iż nazwisko jego między pierwszymi figuruje w notatniku trybuna, zwierzył się z troską Carnotowi. Chodziło o sprawdzenie pogłosk i dostanie w ręce śmiertelnego listu.

Wypadek pomógł Carnotowi. Działo się to na przyjęciu u Couthon'a w pierwszych dniach lipca. Pod działaniem niezwykłego upału zaproszeni, zanim przeszli do sali jadalnej, zrzucili w salonie surduty.

Carnot, spostrzegłszy, iż Robespierre zrzucił swój także, wymknął się w czasie kolacji pod pozorem chwilowej niedyspozycji do salonu, przeskoczył odzienie trybuna i znalazł w nim notatnik czerwony. Otworzywszy go, na pierwszym zaraz niemal miejscu wyczytał nazwisko swoje, a dalej nieco Tallien'a.

I oto spadła kropla, która rozstrzygnęła losy Robespierre'a.

Tallien, wybierając z dwojga złego, wolał ostatecznie spróbować szczęścia występując przeciw Robespierre'owi publicznie, co też uczynił na posiedzeniu Konwencji z d. 9-go termidora.

Nazajutrz Robespierre wstąpił na rusztowanie, w tych czasach bowiem wszystko odbywało się szybko i składowo.

— Dla biednego ucznia z H-jej klasy W. G. potrzebne są: Płowajskiego „Historja powszechna”, Smirnowa „Geografja powszechna”, ks. Stojalowskiego „Katechizm”, Ilina „Atlas geograficzny”.

NEKROLOGJA.

D. O. M.

Marja z hr. Tyszkiewiczów Ignacowa Lempicka, urodzona w Wilnie dnia 15 sierpnia 1816 r., po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, zasnęła w Bogu w Warszawie dnia 2 października 1891 r. Msze święte przy zwłokach zmarłej odbywać się będą d. 3-go, 4-go i 5-go b. m. od godz. 9-jej do 11-jej zrana w mieszkaniu przy ulicy Mazowieckiej № 5. Nabożeństwo żałobne odbędzie się we wtorek, dnia 6-go b. m. w kościele św. Krzyża, o godz. 11-jej przed poł., poczem nastąpi wyprośzenie zwłok do grobu rodzinnego na powązkach. Na te smutne obrzędy w głębokim pogrążeniu smutku pozostali dzieci, synowie, zięć, siostra i wnuki, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —3455

† Ś. p. Emilja z Dąbrowskich ŁAWRYNOWICZOWA.

wdowa po r. radcy stanu, dyrektorze b. izby obrachunkowej, po ciężkiej chorobie, zakończyła życie w majątku Potruszle, w gub. kowieńskiej, w dniu 16/28 sierpnia 1891 r. Wyprośzenie zwłok z dworca kolei żel. petersburskiej na cmentarz powązkowski nastąpi dnia 5-go października r. b., to jest w poniedziałek, o godzinie 11-jej przed południem. Żałobne zaś nabożeństwo odprawione zostanie w dniu następnym, to jest 6-go b. m., o godzinie 10-jej zrana, w kościele św. Aleksandra. Na te smutne obrzędy zapraszają: syn, synowa i wnuki; krewnych, przyjaciół i znajomych.

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —0000—

† Ś. p. Franciszka z Gąsiorowskich Schmoll,

wdowa po właścicielu apteki w m. Dobrzyniu nad Wisłą, zmarła dnia 1-go października 1891 r., w wieku lat 71. W smutku pozostałe córki, oraz zięć, synowa i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbędzie się mające dnia 5-go października, to jest w poniedziałek, o godzinie 9-jej rano, w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, a następnie na wyprośzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-jej po południu, na cmentarz powązkowski. —3465—

† Ś. p. Anna Dobrzańska,

emerytka, zmarła dnia 2 października r. b. Pogrzeb odbędzie się dnia 5-go b. m., t. j. w poniedziałek, o godz. 4-jej po poł., z kościoła św. Krzyża na cmentarz powązkowski, na który pozostała rodzina zaprasza łaskawych znajomych. —3464—

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Kopenhaga 3-go października. (T. Aj. półn.)— Ich Cesarskie Mości Najjaśniejsi Państwo oraz Królestwo Grecy z Najdostojniejszymi Dziećmi spodziewani są we wtorek w Fredensborgu.

Petersburg 3-go października. (Tel. Aj. półn.)— W dniu dzisiejszym Ich Cesarskie Wysokości Wielcy Książęta Włodzimierz i Aleksy Aleksandrowicze, oraz Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna Marja Pawłówna wyjechali do Paryża, a z tamąd do San-Sebastiano.

Petersburg 3-go października. (Tel. Aj. p.)— Przewielebny biskup aleucki Włodzimierz został mianowany biskupem ostrógskim, wikariuszem eparchji warszawskiej. Na jego miejsce mianowany został biskup nowomirgradzki Mikołaj z uwolnieniem go od tej katedry, biskupem bałckim, wikariuszem eparchji podolskiej, biskup zaś bałcki Akakjusz jelizawetgradzki, drugim wikariuszem eparchji chersońskiej, jelizawetgradzki Memnon nowomirgradzki i pierwszym wikariuszem eparchji chersońskiej. Rektor seminarjum tyfliskiego Mikołaj mianowany biskupem aleuckim i alaskińskim.

Petersburg 3-go października. (T. Aj. p.)— Sprzedaż oddzielnych numerów gazety *Swiet* została na nowo dozwoloną.

Łódź 3-go października. (Tel. pr. Kur. W.)— Przybyłego tu Jego Ekscelencję księdza arcybiskupa warszawskiego, oprócz miejscowego duchowieństwa, witali: dozór kościelny i komitet budowy kościoła. Akt poświęcenia dzwonów odłożono do końca wizyty arcybiskupiej.

WYPADEK POD ROSENTHALEM.

Łondyn 3-go października. (Tel. pr. K. W.)— Dzienniki tutejsze nie zajmują się wypadkiem rosenhtalskim, ponieważ nikt nie przypuszcza, aby tenże miał poważny charakter.

Wiedeń 3-go października. (Tel. pr. K. W.)— Według ścisłych obliczeń wyżłobienia w murze tunelu, spowodowane przez wybuch, głębokie są na 30 centymetrów. Wysokość i szerokość otworów mierzą po 1½ metra.

Wiedeń 3-go października. (Tel. Aj. półn.)— Sprawa podrzucenia bomb pod Reichenbergiem nie została dotąd wysledzona. Śledztwo wykazało, że szkody, wyrządzone przez wybuch, są większe, niż w pierwszej chwili przypuszczano. W głównych ścianach mostu znaleziono spore szczeliny.

SPÓR GRANICZNY.

Wiedeń 3-go października. (Tel. pr. K. W.)— Zaraz po zebraniu się rady państwa hr. Taafe odpowie na interpelację w sprawie Morskiego Oka.

ZGON BOULANGERA.

Bruksella 3-go października. (T. pr. K. W.)— Na pogrzeb dzisiejszy Boulanger przybyli tu Déroulède, Laur, Thiéband, Laguerre, Rochefort i wiele innych wybitnych osób. W otwartym u notariusza tutejszego, Lecocq'a, testamentie prywatnym Boulanger wyznaje równie, jak w politycznym, że przyczyną jego śmierci jest nieukożona tęsknota za panią Bonnemaïn. „Czy ją kiedy ujrzę?” zapytuje. „Nie wielką mam nadzieję. Ale któż wie? W każdym razie zniknę przynajmniej w niecstwie i przestanę cierpieć. Proszę matkę moją, aby mi przebaczyła. Formalnem życzeniem mojem jest, aby złożono mię do grobu obok pani Bonnemaïn. Obok imienia „Małgorzata” proszę wyryć tylko moje imię „Jerzy” z datą urodzenia i śmierci.” Następuje wyliczenie legatów dla krewnych i pamiątek dla przyjaciół, a wreszcie oświadczenie, iż nie zostawia w Brukselli żadnych długów.

Bruksella 3-go października. (Tel. Aj. półn.)— Arcybiskup Mechlinu, nie zważając na zabiegi osób interesowanych, odmówił pozwolenia na przeniesienie zwłok Boulanger do kościoła.

MANIFESTACJE RZYMSKIE.

Rzym 3-go października. (Tel. pryw. K. W.)— Kardynał sekretarz stanu Rampolla potępił zachowanie się pielgrzymów wobec pomnika Wiktora Emanuela, które wywołało wczorajszą manifestację.

Paryż 3-go października. (Tel. pryw. K. W.)— Obecni w Paryżu ministrowie odbyli pod prezydencją Freycineta konferencję, na której z powodu świeżej manifestacji w Rzymie uchwalili zalecić prałatom francuzkim, aby aż do dalszego rozporządzenia wstrzymali się od udziału w pielgrzymkach do Włoch. (Aj. półn.)

ODKRYCIE SPISKU.

Madryt 3-go października. (Tel. pr. K. W.)— W Barcelonie, Saragossie i Kartagenie odkryto rozgałęziony spisek. Znaleziono broń i papiery kompromitujące. Uwięziono osób pięćdziesiąt, w tej liczbie 23-ch oficerów. Niewiadomo dotąd, czy spisek ma charakter republikański, czy socjalistyczny.

Wiedeń 3-go października. (Tel. pr. K. W.)— Cesarz odwiedził dzisiaj hr. Taafego, który rozpoczął już urzędowanie.

Łwów 3-go października. (Tel. pr. K. W.)— Mówią, że na tajnych posiedzeniach synodu grecko-unickiego nie obradują wcale nad sprawami za-

sadniczymi. Zapewniają, że synod będzie ukończony d. 8-go b. m. (Aj. półn.)

Budapeszt 3-go października. (Tel. pr. Kur. W.)— Dzisiaj otwarty został sejm węgierski. Budżet wykaże nadwyżkę.

Berlin 3-go października. (T. pr. Kur. War.)— Były minister włoski, Bonghi, wystosował list do *Berliner Tagblattu*, w którym zaprzecza, jakoby rzymski kongres pokoju objawiał sympatje francuzkie i zamierzał zatwierdzić prawomocność pretensyj francuzów do Alzacji i Lotaryngji. Bonghi zapewnia, że konferencja międzyparlamentarna ani kongres pokoju, które to obydwie ciała obradować będą w listopadzie w Rzymie, nie będą zajmowały się kwestją alzacko-lotaryńską.

Łondyn 3-go października. (Tel. pr. K. W.)— Książę Connaught ma objąć na wiosnę komendę armji angielskiej w Indjach.

Bukareszt 3-go października. (T. pr. K. W.)— Wczoraj rozpoczęły się dwudziestodniowe ćwiczenia armji. Uczestniczą w nich cztery klasy armji terytorjalnej, tudzież rezerwy. Celem tegorocznej koncentracji jest wypróbowanie nowej organizacji jazdy.

Sofja 3-go października. (Tel. Aj. półn.)— Minister sprawiedliwości, Tonczew, podał się do dymisji w przewidywaniu grożącej mu opozycji w zgromadzeniu narodowym, które zbierze się w d. 27-ym b. m. Czasowo zastępować go będzie minister spraw zewnątrznych, Grekow.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 3-go października. (Telegr. pr. Kurjera Warsz.)— Ogłoszenie Najwyższego Ukazu o emisji pożyczki 3% złotej ruskiej z r. 1891-go wywarło bardzo dodatnie wrażenie na giełdzie dzisiejszej, co się przedewszystkiem odbiło na rynku rubli i wartości russkich, które wykazują korzyści. Wogóle jednak giełda była dziś spokojną, przy niewielkim ruchu i braku inicjatywy ze strony spekulacji. Ruble w tranzakcjach końcomiesięcznych osiągały początkowo 215.75, w chwili urzędowego zamknięcia obrad 215.50 i straciły następnie 25 fen. W porównaniu z wczorajszymi kursami podniosły się banknoty russkie w obrotach natychmiastowych o 90 fen., a w dostawowych o 1 mar. 25 fen. Warszawa krótkoterminowa lepiej o 1 m. 65 fenig.; krótki Petersburg brano po 214.50, a długi po 212.70. Przekazy na Wiedeń dość niejednolicie, krótkie wyżej o 30 fen. (173.90), długie zaś niżej o 10 fen. (172.60). Listy zastawne ziemskie i listy likwidacyjne poprawiły się o 30 kop., a pożyczki wschodnie o 50 kop. Więcej płacono za 4% pożyczki konsolidowane russkie z roku 1880-go, 4½% listy zastawne russkie, pożyczki premjowe russkie obu emisji i 4% pożyczki rusko-angielskie z 1884-go r., podczas gdy 6% russkie renty złote i kupony celne pozostały bez zmiany. Dyskonto prywatne utrzymało się na poziomie wczorajszym. Akcje kredytowe austriackie o drobność lepiej. Żyto w dalszym ciągu mocno, towar gotowy podrożał o 3 mar. 25 fen., a dostawowy o 1 mar. 50 fen.

Berlin 3-go października. (notowanie urzędowe giełdy).

Bil. bank. rus. w tr. nst.	215.80	Akcje d. ż. war.-wied.	—
Wekle na Warszawę	215.95	Akcje kredytowe	154.70
Wek. na Petersb. krót.	214.50	Wekle na Londyn kr.	20.32
Wek. na Petersb. dług.	212.75	di.	20.20
Bil. ban. russk. na dost.	215.25	Żyto w tow. gotow.	239.50
Wschodnia poz. II em.	67.70	Żyto na wiosnę	232.—
Listy zast. serji I-jej	67.40		

Kursa z 2-go października: 214.90, 214.25, —, —, —, 214.—, 67.20, 67.10, 154.50, 236.25, 232.50.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— **Panu W.**— O szczegółach stypendjów imienia ś. p. Krystyna hr. Ostrowskiego możemy udzielić dokładnych informacji w biurze redakcji.

— **Panu A. K.**— **stałemu prenumeratorem z ul. Długiej.**— Loterja klasyczna dozwolona jest tylko w granicach Królestwa Polskiego.

— **Panu R. Natalskiemu.**— Ogłoszenia sędziego pokoju 6-go rewiru m. Warszawy, będące źródłem pańskiego zapytania, dotyczyły spadku po ś. p. Mironie Piotrowiczu (synu Józefa i Dominiki z Komarów), emerycie, b. urzędniku rządu gubernjalnego łomżyńskiego, pochodzącym z m. Rosienie (gub. kowieńskiej). Spadek, o ile go ujawniono w aktach sądu pokoju, składał się z dwóch bilietów pożyczki premjowej i z części folwarku w Łowiczu. Do spadku wylegitymowały się już wdowa i córka zmarłego (Aleksandra P. i Malwina J.). — Żądany adres hr. Cecylji Zyberk-Platerówny: Piękna, 11.

— **Panu A. Z.**— Przepraszamy za mimowolną zwłokę. W wypadku, przez pana wskazanym, drogi przymusowej niema, tembardziej, że każdy, kto własnoręcznie podpisu ma poświadczyć, ma prawo żądać, aby odnośny dokument był mu przedstawiony bezpośrednio przez osobę, o której podpis chodzi, i że nadto poświadczanie autentyczności podpisów właściwie odbywa się tylko u rejenta, w policji, lub u sędziego gminnego.

Sprawozdania z targów.

Odessa 29-go września. (Rynek zbożowy). Tutejszy rynek zbożowy oddawna już nie odznaczał się taką ciszą, jak w chwili obecnej. Z jednej strony bowiem kupujący wstrzymują się od interesów z powodu braku zapotrzebowania ze strony rynków konsumpcyjnych, z drugiej zaś sprzedający trzymają się mocno z cenami żądanymi, na zasadzie złych urodzajów, przekonaniu, iż ceny te niebawem pójdą w górę. Panowie ci widocznie nie pamiętają, iż dobry lub zły urodzaj w Rosji nie może wywrzeć właściwego wpływu na rynki konsumpcyjne, które w zupełności zależą od Ameryki, regulującej obecnie ceny na rynku świata. Obok niepomyślnych wiadomości z zagranicy, ujemnie wpływa na eksport zwykła kursu rubla. Jednym słowem rynek tutaj przebiega obecnie prawdziwą kryzys, która się odbija na wszystkich gałęziach handlu. Pšenica miękka odznaczała się spokojem, przy cenach na korzyść kupujących. Płacono rs. 1.08 do rs. 1.20 za pud. Sandomierka bez obrotów. Girka jest jedynym artykułem, który daje sposobność do interesów. Kupowano to ziarno po rs. 1.05 1/2, do rs. 1.24 za pud., względnie do wartości i pochodzenia. Żyto bez obrotu. Kukurydza w bardzo małym ruchu. Jęczmień miał ceny stałe utrzymywane od 71 kop. do 76 kop. za pud. Rośliny oleista i owies bez obrotu. Dowozy są obecnie dość regularne, szczególnie kolej żelazna. W ciągu ostatniego tygodnia przybyło do Odessy kolej żelazną 1,960 wagonów pszenicy i 88 wagonów żyta. Dostawy tego ostatniego ziarna zmniejszają się codziennie, tak dalece, iż rynek tutaj zaczyna już odczuwać brak w tym względzie. Zapasy zbożowe w Odessie zmniejszają się ciągle skutkiem braku kupujących; zapasy te w d. 28-ym września r. b. wynosiły: 180,000 czterdziestogirki i 55,000 czterdziestogirki na stakach, oraz 150,000 czterdziestogirki pszenicy ozimej, 60,000 czterdziestogirki i 25,000 czterdziestogirki jęczmienia w śpichlerzach.

Sprzedano ogółem na targu odeskim:

	od 15 wrześ. do 21 wrześ. 1891 r.	od 22 wrześ. do 28 wrześ. 1891 r.	od 13 styczn. do 28 wrześ. 1891 r.
Pszonicy ozimej	8,000	4,000	1,228,570
Sandomierki	—	—	49,650
Girki	16,000	13,000	877,100
Pszonicy jarej	600	500	7,700
Żyta	—	—	229,200
Jęczmienia	15,000	15,000	311,200
Kukurydzy	—	—	240,110
Siemienia lnianego	—	—	1,900
Rzepak	—	—	1,000
Ogółem czterdziest.	40,600	32,500	2,946,430

Wywieziono zboża z Odessy:

	od 6-go wrześ. do 12-go wrześ. 1891 r.	od 13-go styczn. do 12-go wrześ. 1891 r.
Pszonicy ozimej	1,068,000	83,300,000
Owsa	—	1,132,000
Żyta	—	5,879,000
Kukurydzy	73,000	12,805,000
Jęczmienia	783,000	8,188,000
Ogółem pudów	1,944,000	61,299,000

W porównaniu z odpowiednimi cyframi z lat 1890 i 1889 wywieziono z Odessy od d. 13-go stycznia do d. 12-go września 1891 r. o 8,194,000 pudów więcej, niż w takimże okresie czasu 1890 r. i o 13,684,000 pudów mniej, niż w odpowiadającym porządku 1889-go r.

Okowita (sprawozdanie tygodniowe). — W ubiegłym tygodniu w interesie okowity, na rynku warszawskim ruch był bardzo ograniczony, gdyż stare zapasy już się prawie zupełnie wyczerpały, a świeżej okowity jeszcze nie ma. W niektórych jednak guberniach gorzelnie zaczęły funkcjonować, tak że w niedługim czasie można oczekiwać świeżego towaru, a zatem i pewnego ożywienia w handlu okowitą na rynku naszym. Obecnie dystrybutorzy nie mogą się dokupić towaru na potrzeby bieżące, natomiast kupcy z Cesarstwa, oraz niektórzy eksporterzy tutaj zakontrahtowali dość znaczne partie okowity, mającej się wyprzedać w nowej kampanji. W ogóle na chęć kupna nie zbywa, brak tylko oddawców, producenci bowiem wstrzymują się ze sprzedażą, raz dla tego, że nie są w możności obliczenia się, jaką mianowicie ilość będą mogli wyprodukować, powtórze wciąż jeszcze liczą na wyższe cen u nas, pomimo to, że Hamburg w ostatnim czasie notowania nieznacznie obniżył. Trudno przewidzieć, czy wyrachowanie to wyjdzie na dobre naszym producentom, opierające się jednak na danych, któremi rozporządzamy, sądzić możemy, że dobra cena utrzymać się powinna, o ile atoli gorzelnie, zbyt nieogólną sprzedażą na termin, same takowej nie popsuje. — Hamburg notuje pod dniami 28-ym września r. b. na wrzesień-żądano 39 1/2 mar., chciano płacić, na wrzesień-żądano 39 1/2 mar., chciano płacić 39 1/2 mar., na październik-listopad żądano 39 1/2 mar., chciano płacić 39 1/2 mar., na listopad-grudzień żądano 39 1/2 mar., chciano płacić 39 1/2 mar., na grudzień-styczeń 1892 r. żądano 39 1/2 mar., chciano płacić 39 mar., na kwiecień-maj 1892 roku żądano 39 mar., chciano płacić 38 1/2 mar. Cena regulacyjna 39 3/8 mar.

Miedz G. M. B. L. 52.5. Tough L. 54. Best Selectat L. 56.10.

Cyna 4 traits L. 91.10. Australka L. 92.7/6. Banka f. 55 1/8. Surowiec Scotch 47/8. Antymon L. 40.

Cynk bez zmiany. Ołów L. 12.5. Srebro 45 1/4. Wełna. Odessa 29-go września. — W tygodniu ubiegłym sprzedano tylko jedną partję wełny merynosowej chersońskiej. Za wełnę z r. 1890 płacono rs. 7, a za wełnę z r. 1891 rs. 8. Na rynku wełny panuje spokój. Wywieziono z portu odeskiego od 15-go do 24-go września r. b. 23,941 pudów wełny.

Cukier. Odessa 29-go września. — Obroty na rynku cukrowym w Odessie w tygodniu ubiegłym były nieznaczne. Maczkę mieloną krystaliczną kupowano za gotówkę po rs. 4.35 za pud. Notowana rafinadę Brodzkiego po rs. 5 kop. 10 do 5 kop. 15, hr. Bobryńskich po rs. 5 kop. 10 do 5 kop. 20, fabryki Gniewan po rs. 5 do 5 kop. 5, rafinerji czerkawskiej po rs. 5 do 5 kop. 10 za pud.; maczkę cukrową krystaliczną po rs. 4 kop. 30 do rs. 4 kop. 35 za pud. Z portu odeskiego wywieziono w czasie od dnia 15-go do 24-go września 27,700 pudów cukru.

Gdańsk 2-go października. — Pšenica krajowa miała średni popyt i pozostała prawie bez zmiany, towar tranzytowy w bardzo słabym zaoferowaniu i osiągał również ceny nie zmienione. Płacono za ruską tranzyto szklistą 124 1/5 f. 168 m., jasno-pstrą 127 f. 173 mar., czerwona 134 1/5 f. 170 mar. za tonnę. Terminy tranzyto: na październik 174 mar. płacono, na październik-listopad 175 mar. płacono, na listopad-grudzień 177 mar. płacono, na kwiecień-maj 183 mar. płacono. Cena regula-

cyjna tranzytovej 178 mar. płacono. Wypowiedziano 100 tonn. Żyto bez zmiany, towar tranzytowy bez obrotów. Terminy: na październik tranzytovej 190 mar. w zaoferowaniu, 189 mar. w poszukiwaniu, na październik-listopad tranzytovej 190 mar. w zaoferowaniu, 188 mar. w poszukiwaniu, na listopad-grudzień tranzytovej 190 mar. w zaoferowaniu, 188 m. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj tranzytovej 185 mar. płacono i poszukiwano. Cena regulacyjna dolno-polskiego 190 mar., tranzytovej 189 mar. Wypowiedziano 50 tonn. Jęczmień targowano ruskim tranzyto f. 106 1/7 f. 115 m., jasny 112 f. 130 mar., biały 108 f. 129 mar., na pasze 109 mar. za tonnę. Groch ruskim tranzyto zielony 135 mar., Wiktorja 165 mar. za tonnę targowano. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 74 m. w zaoferowaniu, na październik 64 mar. w poszukiwaniu, na listopad-maj 65 m. w poszukiwaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 49 1/2 mar. w poszukiwaniu, na październik 45 mar. w poszukiwaniu, na listopad-maj 46 mar. w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku tendencja stała, a w Magdeburgu moczna. Kurs w Gdańsku 214.85 za 100 rs.

Sprawozdanie tygodniowe z międzynarodowych rynków zbożowych. — *New-York.* Ceny pszenicy, pomimo silnych dowozów, zdolały się dobrze utrzymać, gdyż eksport był w dalszym ciągu równie żywy jak dotychczas. Ostatnie notowania wynosiły: loco 1 dolar 04 1/2 cent, na październik 1 dolar 04 1/2 cent, podczas gdy przed ośmiu dniami ceny tworzyły: loco 1 dol. 04 1/2 cent., na październik 1 dol. 04 1/2 cent., a w tymże czasie roku zeszłego ceny te wynosiły: loco 1 dol. 02 1/2 cent., na październik 1 dol. 01 1/2 cent. Cena maki pozostała bez zmiany i wynosi obecnie 4 dol. 25 cent, wobec 3 dol. 45 cent, w tymże czasie roku zeszłego. Eksport w tym tygodniu był również obfitym, pomimo to zapasy kontrolowane powiększyły się o dobre 2 1/2 milionów buszli, skutkiem czego zapasy dosięgły tej wysokości, jaką w innych latach miały zwykle dopiero w grudniu. Zapasy te wynoszą obecnie 24,544,000 buszli, wobec 17,640,000 buszli w tymże czasie roku zeszłego. — *W Anglii,* w ubiegłym tygodniu, panowała nader zmienna pogoda. Pod koniec zbiorów okazało się, iż pszenica ucierpiała w wielu wypadkach co do gatunku, skutkiem niepomyślnego pogody. Na rezultaty ilościowe urodzaju pszenicy skarżą się również w licznych miejscowościach. Skutkiem tego prawie wszystkie rynki wykazują mocniejszą tendencję dla pszenicy i pokup ożywił się także cokolwiek przy wyższych cenach, wynoszącej 6 pensów do 1 szyl. Artykuły pastewne miały również dobry popyt; kukurydza trzymała się słabo i oddawana była niżej. — *Londyn* telegrafował w poniedziałek: Pšenica stała, ziarno angielskie skąpo na targu i o 1 szyl. mniej więcej wyżej, niż w tygodniu poprzednim; towar zagraniczny był wyżej poszukiwany i o 1/2 szyl. do 1 szyl. drożej płacono. Nadesłana pszenica spokojnie, a znajdująca się w drodze na morzu stała. Mąka i owies stały, owies ruskim stał i o 1/2 szyl. drożej niż w tygodniu poprzednim. Kukurydza bardzo osłabła, wszystkie inne artykuły bardzo spokojnie. We środę. Wszystkie artykuły zbożowe bardzo spokojnie, pszenica angielska skąpo na targu i mocno. Pšenica zagraniczna stała, bez zmiany; ziarno nadesłane bardzo spokojnie; znajdująca się w drodze na morzu wogóle o pół szyl. do 1 szyl. niżej owies ruskim bardzo mocno. Wszystkie inne artykuły prawie nominalnie, bez zmiany. — *Liverpool* we wtorek: Pšenica wyżej o 2 pensy mniej więcej, mąka mocniej, kukurydza o 1 pens do 2 pensów niżej. — *Hull.* Pšenica angielska o 6 pensów do 1 szyl. drożej, ziarno graniczne o 1 szyl. mniej więcej w gatunkach czerwonych i o 6 pensów w białych. Jęczmień browary stały, jęczmień młynarski o 6 pens. niżej. Kukurydza o 6 pensów taniej. Wszystkie inne artykuły bez zmiany. — *Leith* we środę: Tendencja rynku była stała, przy cenach zeszłotygodniowych. — *We Francji* brak jest zupełnie wszelkiego ducha przedsiębiorczości, gdyż w ostatnim tygodniu przybyło około 450,000 kwarterów pszenicy, a w drodze do Francji znajduje się jeszcze 1,660,000 kwarterów, które w najbliższych tygodniach nadejdą masy. Usposobienie było słabe, pomimo, iż gospodarstwa rolne wstrzymują się z dostawami. Paryż wykazywał dla pszenicy i maki tylko nieznaczne zmiany w cenach. — *Holandijska* miała tendencję cokolwiek lepszą, niemniej obroty były ograniczone z powodu wysokich żądań. — *Z Belgji* donoszą, iż rozwinął się tam żywy pokup na potrzeby krajowe, nie wywierając jednakże wpływu rzetelnego na zapasy pozostające w śpichlerzach w miastach portowych. — *Nad Renem i w Westfalji* skutkiem skąpego zaoferowania z własnego kraju, panowała tendencja cokolwiek mocniejsza. — *W Austro-Węgry* obroty były spokojne, młynarze wstrzymywali się od zakupów, a ogólnie dają się słyszeć skargi na lichy zbyt, szczególnie cierpią piękne gatunki maki. — *Berlin* po dość silnych wycieczkach dla pszenicy i żyta, jakie w pierwszych dniach tego tygodnia miały miejsce, nastąpił później poważny spadek i, pomimo ponownej poprawy, ceny końcowe pszenicy z dostawą na bieżący miesiąc były tańsze o 2 m., a na wiosnę o 1 m., ceny zaś żyta na jesień o 4 m., a na wiosnę o 2 mar. — *Dowozy pszenicy krajowej na rynek gdański* powiększyły się cokolwiek w ubiegłym tygodniu; dostawy z Cesarstwa były również zadawalniające, natomiast dowozy z Królestwa były bardzo nieznaczne. Przy umiarkowanym zapotrzebowaniu ze strony młynarzy, wyprzedano nadesłane partie pszenicy krajowej po cenach końcowych z poprzedniego tygodnia. Towar tranzytowy miał przeciwnie bardzo słaby obrót, a w niektórych dniach tygodnia, musiano oddać cokolwiek taniej ziarno, mianowicie w gatunkach czerwonych i ostatnich jasnych; wogóle jednak ceny nie doznały większych wahań. Obrócono około 2,200 tonn. Bardzo nieznaczne dowozy żyta krajowego na rynek gdański, osiągały pełne, mocne ceny. Sprzedano ze śpichlerzów kilka partijek żyta polskiego, nie ujawniającego jednakże cen płaconych. Obrócono około 100 tonn. Dowozy jęczmienia z Cesarstwa na rynek gdański były bardzo obfite; przy dobrym popycie utrzymały się ceny dotychczasowe wszystkich gatunków.

Licytacja w lombardzie.

Zapowiedziana na piątek trzynasta z kolei licytacja w lombardzie miejskim nie przyszła do skutku i odbędzie się dopiero w dniu jutrzejszym. Rozpocznie się ona o godzinie 10 ej zrana i potrwa do godziny 1-iej z południa. Na sprzedaż przeznaczono są te same 27 zastawów, których wykaz zamieszczony jest w rannym wydaniu Kurjera z d. 2-go b. m. Następną, 14-tą z kolei licytacja, odbędzie się dnia 6-go b. m. od godz. 10-iej zrana i trwać będzie do godz. 1-iej z południa.

ARYTMOGRYF.

(Ułożył Maksymilian Fruchtman)

Cyfry zastąpić literami tak, aby początkowe głoski, czytane z góry na dół, dały określenie kwestji, na czasie będącej, zaś końcowe, czytane w tymże kierunku, tytuł, imię i nazwisko głównego jej inicjatora.

Kombinacje:

- 1) 6, 8, 16, 15, 13.
- 2) 3, 11, 16, 8, 5, 10, 19, 9.
- 3) 16, 15, 8, 7.
- 4) 3, 22, 18, 6, 8.
- 5) 19, 8, 17, 10, 21, 3, 19.
- 6) 10, 2, 5, 8, 10, 18, 11.
- 7) 18, 8, 11, 3, 7, 8.
- 8) 8, 23, 8, 14, 8, 2.
- 9) 22, 8, 24, 3, 2, 7.
- 10) 12, 17, 15, 12.
- 11) 9, 8, 23, 3, 21, 10, 15, 22.
- 12) 8, 13, 8, 5, 18, 15, 22, 1, 12.
- 13) 18, 8, 11, 8, 22, 1.
- 14) 12, 8, 19, 6, 15, 4, 10.
- 15) 5, 15, 6, 3, 16, 3, 7, 12, 11, 15, 14, 7.
- 16) 3, 18, 12, 7, 12, 4.
- 17) 21, 15, 18, 2, 21, 9, 2, 4, 18.

Znaczenie wyrazów:

- 1) Mąż, wysłany przez Mojżesza do ziemi chananejskiej. — 2) Polityczne stowarzyszenie w Serbji. — 3) Bajeczny król Brytanji. — 4) Lekarz polski z XVI-go wieku. — 5) Herb polski. — 6) Wiara Mojżesza. — 7) Miasto w Hiszpanji. — 8) Góry na granicy chińskiej. — 9) Włoski mąż sfanu. — 10) Teolog holenderski z XVIII-go wieku. — 11) Roślina. — 12) Płomień czarkleskie. — 13) Rozpęd. — 14) Nazwa narodu. — 15) Narzędzie, używane w cukrownictwie. — 16) Bożek starożytnych egipcjan. — 17) Wulkan.

Rozwiązanie zadania konikowego, umieszczonego w numerze 263-ym.

Raz niezłany na wsrak trzeci
Sprzedał mi posty dzieci.
Dar zrobiłem z nich piękności,
Która chętnie go przyjęła.
Wszystek drugiej się podobał,
Wciąż nim była zachwycona,
A mnie wolno było wtedy
Siedzieć pierwsze drugiej ione.

Stef. Kompner.

Rozwiązanie szarady ukrytej w zadaniu konikowym U-jej-ski.

Dobre rozwiązanie nadesłali: panie: E. Żołędzka, H. Sebiecka, W. Bałażyńska, S. i W. Przeciszowskie; panowie: J. Wł. Flisiński, L. Horwitz.

Nadsyłających rozwiązania upraszamy o kreślenie na kopertach, iż wewnątrz mieszczą się rozwiązania.

ODPOWIEDZI.

- *Warszawianinowi.* — Skoro została zakwalifikowana, będzie drukowana, lecz terminu, kiedy to nastąpi, określić nie możemy.
- *Panu L. Horn.* — Rezultat ciągnięcia będzie zamieszczony zaraz po wyjściu z druku tabeli urzędowej.
- *Geométrze.* — Zdania w tej kwestji są podzielone. Jedni piszą przez j, inni przez g. Tak jedni jak drudzy pisownię swoją wymotywować potrafią. Zadanie będzie zamieszczone.
- *Pani Ludwice Tł.* — Jeżeli rzecz kwalifikuje się do druku, położenie pod nią podpisu autora pozostawia się jego uznaniu.
- *Panu Teodorowi Lach. w Lublinie.* — Prosimy o nadesłanie rozwiązania.
- *Zapytującemu.* — „Świat” jest tygodnikiem ruskim, wychodzącym w Petersburgu pod redakcją Komarowa, „Świat” zaś czasopismem polskim, redagowanym przez Zygmunta Sarneckiego w Krakowie.
- *Ignacemu.* — Szarada, nieco zmodyfikowana, zamieścimy. Z nadesłaniem zadania, o jakim pan wspomina w liście, prosimy się pospieszyć.
- *Panu Zar. Wit. w Pułtusku.* — Nie otrzymaliśmy.
- *Wiosłarzowi.* — Wyraz, wzięty za oszardzy, nie jest znany polskiemu językowi. Został on ukuty przez jakiegoś dowcipnisia i prawem obywatelstwa cieszy się tylko wśród pownego grona młodzieży.
- *Pani Zaur.* — Prosimy o powtórne nadesłanie rozwiązania, nadesłanego przed kilku tygodniami arytmogryfu, poprzednie bowiem zaginęło.

Serbska po 10 franków Pożyczka Premjowa (tabaczną) z 1888-go roku.

Ciągnięcie z d. 14-go września 1891-go r.

A) Wygrano:

- Fr. 100,000: S. 5038 № 23.
- Fr. 1,000: S. 1999 № 91.
- Fr. 500: S. 1155 № 62.

Wygrały po fr. 100:

Serja № 3826	21	Serja № 5442	24	Serja № 6272	8	Serja № 8249	97	Serja № 9458	74
--------------	----	--------------	----	--------------	---	--------------	----	--------------	----

Wygrały po fr. 50:

Serja № 34	94	Serja № 992	79	Serja № 4208	53	Serja № 4623	9	Serja № 7582	6.
541	14	1631	19	4860	43	4959	95	7734	97
661	49	1781	91	4466	45	5843	35	8906	61
919	7	3618	99	4480	77	6515	75	9883	74

Wyplata wygranych za złożeniem obliżu wraz z kuponem premjowym, uskutecznią będzie począwszy od d. 18-go października 1891-go r.

B) Amortyzacja

Wylosowano następujących 12 serj:

416 1695 1865 3007 3500 5476 7081 7789 8286 8772 9187 9531.

Zawarto w tych 12-tu serjach 1,200 bilietów, wykupione zostaną po 12,50 franków, począwszy od d. 18-go października 1891-go r.

RESTANTY z poprzednich 8-tu ciągnięć.

Table with columns: Serja, Nr, Fr., Serja, Nr, Fr., Serja, Nr, Fr. Lists lottery results for various series and amounts.

Z wylosowanych do amortyzacji:

Table with columns: Serja, Nr, Fr., Serja, Nr, Fr., Serja, Nr, Fr. Lists specific lottery numbers for amortization.

Sprawozdanie meteorologiczne

d. 3-go października 1891 r.

(Według spostrzeżeń stacji warszawskiej.)

Meteorological data table including barometric pressure, wind direction and speed, temperature, and humidity.

Kalendarz Warszawski

najpopularniejszy rocznik krajowy.

W dalszym ciągu do kalendarza tego na rok przyszły nadeszły ogłoszenia firmy następujące:

- List of advertisements for various businesses and services, including 'Jakor', 'Hotel Angielski', 'Warszawskie Laboratorium Chemiczne', etc.

Na skutek porozumienia się z właścicielami pierwszorzędnych hoteli warszawskich, we wszystkich numerach tychże hoteli dla wygody przejeżdżających znajdują się będą bezpłatnie 'Kalendarz Warszawski'.

Biuro Kalendarza: Elektoralna 8.

Warszawskie Towarzystwo muzyczne.

Program większego 11 (328) wieczoru muzycznego w środę dnia 7 października 1891 r.

Program koncertowy z utworami Chopina, Liszta, Griega, Mendelschona, etc.

„CAVALLERIA RUSTICANA”

„Rycerstwo wieśniacze”

Opera Piotra Mascagni. Wyjątki z tej opery wyszły nakładem Echa muzycznego.

- List of musical pieces and their prices, including 'Potpourri', 'Intermezzo', and 'Siciliana'.

Nadużywają mojej reputacji.

Pospieszam uprzedzić moją wyborową i liczną klientelę, że się znajdują w sprzedaży naśladownictwa i podrabiania mojego słynnego mydła tusletowego.

EKONOMJA dla smakoszy papierosów

rekomendujemy najlepsze gily powszechnie znanej mechanicznej fabryki pod firmą „Ożarów”, istniejącej od 1878 r.

Szczególnie na uznanie zasługują pod względem higienicznym gily niesklejane z bibułki prawdziwej francuskiej „Orize”.

Mechaniczna fabryka gily pod firmą „OŻARÓW” ulica Chmielna 10, wprost Belle-Vue.

— Feliks Zulewski, adwokat przysięgły powrócił Karmelicka 4. 3450

14 Długa 14 TERESA GRODZICKA

właścicielka magazynu mód, po powrocie z zagranicy zaopatrzyła magazyn swój w wielki wybór kapeluszy oryginalnych paryskich.

14 Długa, T. Grodzicka. 3428

Potrzebny jest dsterzawca lub współnik zaraz na BROWAR czynny z wyrobem piwa bawarskiego.

— Dr Michał Wolfson po powrocie z zagranicy zamieszkał Graniczna 16. 3302

— Dr H. Dobrzycki powrócił do Warszawy Obozna 5. 3431

A. REMBIERZ

Krak.-Przedm. nr 7. Posiada w składzie swoim wielki wybór obić papierowych oraz cerat meblowych, podłogowych i obrusów.

Zakład leczniczo-gimnastyczny A. Korycińskiej. Krakowskie-Przedmieście nr 17.

KAROL SĄCZEWSKI W arecka 15. Umebłowania, roboty dekoracyjne, ceny umiarkowane.

PATENTA WYRABIAJĄ I WZEDAJĄ J. BRANDT & G. W. NAWROCKI. Właściciele firmy: A. Mühle i W. Ziotecki.

— Dentysta Ludwik Sewarmacher Zabia nr 9 róg Bankowego placu. Przyjmuje od 10 do 6-jej po poł.

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych

Table with columns: POCIĄGI, Odech, Przych. godziny i minuty. Lists train schedules for various lines like Warszawa-wiedeńska, Warszawa-terespolska, etc.

MEBLE DO KILKU POKOJÓW.

z portyjerami i lambrakinami, kompletny garnitur machoniowy do gabinetu męskiego biblioteka dzieł oryginalnych w różnych językach, dwa łóżka machoniowe eleganckie z materacami na sprężynach, zegary antyki, biurko oszklone antyk z szafką, para lichtarzy brązowych z malachitem, biblioteczka brązowa, stalugi brązowe do papierów i fotografii, duże starożytne weneckie lustro z szafką, stare szkło czeskie na 18 osób, figury z majoliki włoskiej, dawna broń turecka i inne domowe sprzęty, do zbycia po cenie **bardzo niskiej** lecz stałej, z powodu wyjazdu. Wyprzedaż trwać będzie tylko do 7 Października r. b. włącznie. Ul. Złota № 4, m. 3, codziennie od 10—1 i od 3—5 po południu. Tamże wiadomość o majątku do sprzedania, przeszło 20 wlok, bez serwitutów, blisko stacji Tłuszcz D. Ż. Warsz.-Petersburskiej; ziemia dobra i zagospodarowana. 1888

23 Września (5 Październik) b. r., w Lejb-Gwardji Jego Cesarskiej Mości Pułku Ułanów w Łazienkach, o godz. 12 w południe, odbędzie się sprzedaż dodatkowo wyrażonych 1876

KONI w liczbie 80.

Lokomobile o sile 25 koni,

nazywaną, lecz w zupełnie dobrym stanie, który miał do sprzedania, zechce porozumieć się listownie lub ustnie.—Kra-kowskie-Przedmieście № 58, Kancelarja In-żyniera **Jenerał-Majora Starynkiewicza.** 1892

Najtaniej! Zegarki, Zegary, Biżuterja, Szkatułki samogrające, oraz wszelką reparaację, poleca **M. POEZI** Zegarmistrz, **Nowy-Swiat 31** (róg Chmielnej). Zamówienia wysyła za zaliczką pocztową Cenniki franco. 1611R

ZAKŁAD WYROBÓW FUTRZANYCH Ferdynanda Himml, Krakowskie-Przedmieście № 40, naprzeciw Placu Saskiego.

Przyjmuje obstalunki przerabiania, poleca smane wyroby futrzane, po cenach przystępnych, w takim samym zakresie jak lat poprzednich. Przyjmuje zamówienia na wierzchy do fater męskich i damskich. 1898

TEATR ELDORADO.

W tych dniach zaczyna się przedstawienia niewidzianej jeszcze w Warszawie **Trupy Marjonek**, zlotonej z operetki, baletu, różnych widowisk komicznych, akrobatycznych, charakterystycznych, metamorfozy i t. p.—Trupa ta cieszyła się ogromnem powodzeniem we wszystkich stołecznych miastach Europy. Na pierwsze przedstawienie dana będzie sztuka w 4-ach obrazach **"DON JUAN."** Orkiestra dobotowa. Szczegóły ańsze doniosą. 1617R

Lecznica Dentystyczna róg Krakowskiego-Przedmieścia i ul. Królewskiej Nr 1.

Przyjmuje cherych z cierpieniami zębów i szcęk, codziennie od godz. 9 rana do 3 po południu.

Leczenie chorób ust i wyjmowanie zębów, odbywa się bezpłatnie.

Flombowanie cementem lub amalgamą kop. 60, złota za wartość materiału.—Wstawianie zębów sztucznych; na kauczuku, po rs. 1 za ząb, na metalu stosownie do umowy.

Operacje pod gazem rozwesalającym 2 rs., pod chloroformem 3 rs. 1618

Na wypłat!!!

połącza się różne towary: Jedwabno, Wełniané, Plusz, Aksamity, Płótno, Perkalé, Sukna i Korty, na dogodnych warunkach.—Twarda Nr 16, m. 85 1486R

Korzystny interes dla pp. Kapitalistów.

Dnia 2 (14) Października r. b. odbędzie się w m. Łomży (przez którą będzie przechodzić kolej żelazna), licytacja na dom, zajęty od r. 1867 przez Rząd Gubernjalny, za opłatą rocznie rs. 5,250; kontrakt służy jeszcze na 8 lat, bliższe szczegóły na miejscu. 1374

!!! NA WYPŁATĘ !!!

Świeże towary sezonowe, jako to: sukna, korty, flanele, barchany, płótna, jedwabie i t. d., na dogodnych warunkach, na wypłatę się poleca. Plac **Grzybowski Nr 6, m. 3,** róg Próżnej. **Od 8 Października** przeniesionym zostanie na ulicę **Ciepłą Nr 16, m. 14.** 1612R

OPONY
nieprzemakalne wyrabia i poleca **F. BIERNATH,** Senatorska 32 1501R

UŻYWANE:
Lokomobile 8-konna wraz z Młocarnią do sprzedania. **Rembierz & Jankowski.** Warszawa. 1501

CENNIK Składu fabrycznego FIRANEK

Dług.	Szerok.	Cena
11 1/2 łok.	× 3 1/2 łok.	2.
11 1/2 "	× 3 "	2.50.
12 1/2 "	× 3 "	3.
11 "	× 4 "	3.75.
11 "	× 3 1/2 "	4.
13 "	× 4 "	4.20.
11 1/4 "	× 4 "	5.20.
12 1/2 "	× 4 "	5.50.
12 1/2 "	× 3 3/4 "	6.
12 1/2 "	× 5 1/2 "	7.50.

i wyżej, aż do 25.
Oprócz tego polecamy partje firanek zakupionych o 50% taniej realnej wartości, z napisami na kartkach: „occasion.“
Specjalny i Oddzielny Magazyn Firanek
L. Miaskowski i S-ka
Wierzbowa № 1. 1585R

BADENSKIE WINOGRONA codziennie świeże, poleca Handel Win i Delikatessów 1873 **L. WRÓBEL,** Krakowskie-Przedmieście 25.

SPRZEDAŻ PUBLICZNA około 55,000 kilogramów **Masła Kakaowego**

VAN HOUTEN, mieć będzie miejsce 6-go Października 1891 roku, o godzinie 11-ej przed południem punktualnie, przez meklera **C. Zigeler,** w sali aukcyjnej „FRASCATI“ **O. Z. Voorburgwal 304, AMSTERDAM.** 1615R
WEESP (Hollandja). C. J. VAN HOUTEN & Zoon.

KUBALSKI, Senatorska 12, b. pałac Blanka, obok Ratusza. Poleca: Tanią i praktyczną Bieliznę męską **własnego wyrobu.**

Koszule bez kołnierzy i mankietów z madapolamu	po rs. 1.35.
z gors; webowemi	po rs. 1.70.
z kołnierzami i mankietami przyszytymi	po rs. 1.50. 2.10. 2.25.
Kołnierze w najnowszych fasonach stojące i wykładane webowe po kop.	25. pół tuzina rs. 1.40.
z francuzkiego madapolamu poczwórne, po kop.	20. pół tuzina rs. 1.10.
Mankiety webowe	para kop. 45. pół tuzina rs. 2.50.
z francuzkiego madapolamu, po kop.	35. pół tuzina rs. 2.

Kaftanki ciepłe, Skarpetki, Chustki do nosa, oraz inne artykuły w zakresie bielizny wchodzące. **Wielki wybór Krawatów, Parasoli wełnianych i jedwabnych, Rękawiczek, Szelek,** po kop. 80 i rs. 1 para.
Kapelusze męzkie filcowe Habiga w najnowszych fasonach na sezon jesienny sprowadzonych, po cenach bardzo przystępnych. 1605r

ZARZĄD Zakładów Gazowych W WARSZAWIE, zwraca uwagę Szanownej Publiczności, że z dniem 5-tym Października r. b., cena koksu na opał zniżoną zostanie o dziesięć kopiejek na czwarti i takowa bez dostawy do domów wyniesie: za czwart koku grubego jeden rubel dziesięć kopiejek, za czwart koku łamanego w kawałkach prawie jednakowej grubości, jeden rubel dwadzieścia kopiejek. Dostawa koksu do domu również uległa zmniejszeniu do dwunastu kopiejek od czwarti. Dla dogodności Szanownej Publiczności, koks będzie rozwożony po mieście w workach oplombowanych, zawierających po pół czwarti.—Ludziom rozwożącym, każdy może wpisać zamówienie na koks do posiadanych przez nich książeczek. Czwart zawiera 1.64 korca 1614R

Magistrat miasta Warszawy. Dnia 2 (14) Października r. b. o godz. 12-ej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in minus przez opieczetowane deklaracje, na dostawę w roku 1892 dla aresztantów Warszawskiego aresztu policyjnego i dla aresztu skazanych przez Sędziów Pokoju, artykułów żywności, w warunkach licytacyjnych wyszczególnionych, od cen zamieszczonych w wykazie do warunków załączonym. **OGÓLNA summa dostawy wynosi rs. 19,937 k. 7.** Warunki licytacyjne i wykaz cen, mogą być przejrzane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 1518r

WSZELKIE NOWOŚCI W EŁN

na suknie i okrycia,
poleca po cenach umiarkowanych

BOGUSŁAW HERSE,

Senatorska 10. 1616R

MAGASIN FRANÇAIS,

1542 R

róg Krakowskiego-Przedmieścia i ulicy Trębackiej (Stara Poczta), poleca Szanownej Publiczności wielki wybór

Wybórów męskich oraz materiałów zagranicznych i krajowych na obstalunek, na sezon jesienny i zimowy.
Nowość: Sprzedaż pod gwarancją, nieprzemakalnych Meksykańów kortowych (bez gumy). — Ceny niskie stałe.

Łokieć od 20 kop.
Okno od 2.75.

FIRANKI

Pierwsze za najlepsze i najtańsze krajowych fabryk, otrzymywał w wielkim wyborze i sprzedaje po cenach fabrycznych

F. Bukowski i S-ka
Chodniki, Dywany
wierzbowa 6, Hotel Angielski
od najtańszych cen.
1541R

PIORUNOCHRONY

Najlepszej konstrukcji, podług najnowszych zasad,
Dzwonki elektryczne, telefony domowe, ostrzegacze na wypadek ognia lub kradzieży, urządy tak w mieście jako i na prowincji.

Międzynarodowe Towarzystwo Telefonów Bell'a,

ręczę za dobroć użytych materiałów i za dokładne wykonanie urządzeń i podjęmuje się rocznej konserwacji takowych. 4r

Warszawa, ulica Prózna Nr 10.

Sklad Włóczek, Filozel i Haftów ręcznych

H. SCHIWUJ,

Nowy-Swiat 53, naprzeciw Apteki pana Lilpopa,
poleca WW. Fanie. Włóczki do haftu, Filozele, Pele, Kordonki, Kanwy, Desenie, a także Haftu gotowe i zaczęte na kanwie, atlasie, aksamicie, pluszu i oprawy do tychże rzeźbione i inkrustowane, przytem i towary Niciarskie.
Zamówienia z prowincji załatwiam akuratnie. 1305

Ceny niskie.

Fabryka Staników trykotowych

„JERSEY“

karbowania sukien, plisowania koronek etc.,
poleca

Jerseye, Zakiety, Ubiorki dziecinne, Halki, Krawaty, Kreplisy, Ballaysuses, Staniczki na gorsety, Musliny, złota i srebrna trykotyna (brylantyna) etc., oraz wielki wybór

WALEK od 12 kop.
„MANUFATURA KRAJOWA“
A. BROCHOCKI.
12. Niecała 12.
CENY NIZKIE. 1298

MASZYNY DO SZYCIA

„SINGERA“

Z FABRYKI
Towarzystwa Akcyjnego dawniej Seidel & Nauman z członkiem bez nawlekania, szyjące lekko i cicho. Z przyrządem do obrabiania dziurek wykonywającym 1,500 dziurek dziennie.
Zadatek mały, spłata tygodniowa po Rs. 1.
Dwuletnia gwarancja.
Do nabycia tylko w moim sklepie przy ulicy Senatorskiej Nr 22, róg Bielańskiej.
K. Koperski.
1526R

MYDŁO

Prowizora
A. M. OSTROUMOWA.
od **ŁUPIEZY** na głowie.
Cena 30 kop.
Wszędzie jest do sprzedania.

MYDŁO

Prowizora
A. M. OSTROUMOWA
od
ŁUPIEZY na głowie. 1332r
Cena za kawałek mniejszy kop. 30.
podwójnej wielk. kop. 50.
Wszędzie jest do sprzedania.

Zakład ogrodniczy Wł. Turkowskiego,

z powodu przeniesienia części szkółek bliżej mieszkania, sprzedaje wyjątkowo tej jesieni po znacznie niższych cenach, bardzo pięknie wychodowane **Drzewa owocowe** wysokopienne, półpienne, karłowe w formie piramid, szpalerowe jak Brzoskwinie, Morele, Grusze i t. p. **Drzewa i krzewy ozdobne**, do obsadzania letnich mieszkań, do zakładania parków, **Drzewa alejowe** o 10% taniej od zwykłych cen w Katalogu. Siewki, Dziezki do szczepienia drzew owocowych oraz siewki rozmaitych drzew do urządzania żywoptłotów przy **plantach kolejowych** i t. p., jako najtańsza ochrona od zamieci śnieżnych; zakład posiada tak silne egzemplarze, że już tej jesieni posadzone żywoptłoty, zabezpieczą linje kolei od zasp śnieżnych. — Cenniki zgłaszającym się wysyłam franco. 1382

WŁ. TURKOWSKI, Warszawa, Powązkowska 6.

EKSTRAKT ORZECHOWY!

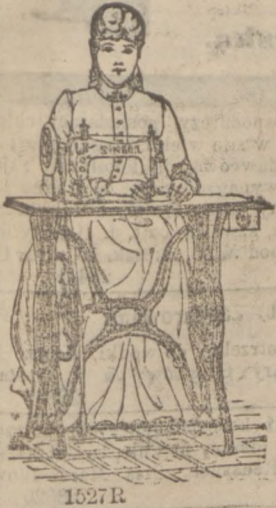
Srodek do farbowania siwych włosów, wynalazku **A. Maczuszkiego w Wiedniu, Kärntnerstrasse № 19.** — Ekstraktem tym wyrabianym z zielonych łupin orzecha włoskiego, farbować można **SIWE WŁOSY** na kolory: blond, szatyn, brunatny i czarny, nadając takowym najdalej po 15 minutach kolor właściwy, tak, że przy myciu kolor ten nie schodzi.
Ze wszystkich znanych farb do włosów, ekstrakt orzechowy, jako czysto roślinny, ani zdrowiu, ani włosom nieszkodliwy, bez porównania lepszy jest od wszelkich innych farb, części metaliczne zawierających.

CENA { 1 pudełko ekstraktu orzechowego z wielką flaszką . . . . . rs. 3.00
1 pudełko „ „ z średniej wielkości flaszką 1.80
1 pudełko „ „ dubeltowego na mocno rosnące wąsy i brody, specjalnie preparowany . . . . . 3.00.

Składy w Warszawie: u **Al. Lipinka**, róg Niecałej; **W. Sniechowskiego**, Perfumerja, Nowo-Senatorska 8; **Aleksandra i Marcellego**, Plac Teatralny 8, i u **Jana Kalinowskiego**, Krakowskie-Przedmieście № 65. 1445r

Skład Oryginalnych Singera Maszyn do szycia

OTRZYMAŁ i POLECA NOWO-KONSTRUOWANĄ
„Vibrating Shuttle“ maszynę
(z długim czółenkiem i bujającym ruchem).

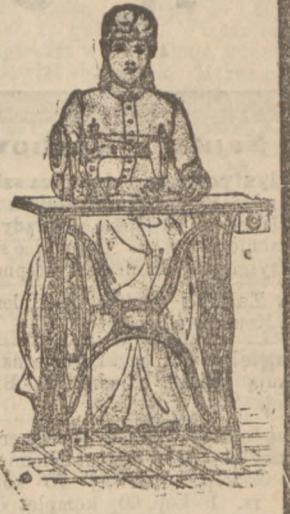
1527R

Najlepsza ze wszystkich do
można nazwać ideałem maszyny
da w najwyższym stopniu wszyst-
które do domowego użytku są
ma chód bez hałasu i da się wie-

Marka fabryczna prawnie za-
strzeżona przed naśladownictwem.

dzis istniejących maszyn, które
domowej (familijnej), gdyż posia-
kie te właściwości i przymioty,
niezbędne, jest łatwą we władaniu,
lostronnie zastosować.

Marka fabryczna prawnie za-
strzeżona przed naśladownictwem.

6. Wierzbowa 6. G. NEIDLINGER. 6. Wierzbowa 6.

C. M. SCHRÖDER,

St.-Petersburg, 52, Newski Prospekt.

DOSTAWCA ICH CESARSKICH MOŚCI

FORTEPIANY
od rs. 550.

PIANINA
od rs. 400.

Cesarza Wszzech Rossji, Cesarza Niemieckiego i Cesarza Austrjackiego, oraz Ich Królewskich Mości Króla Duńskiego i Króla Bawarskiego.
Fortepiany i Pianina fabryki „C. M. Schröder,” począwszy od roku 1873, na wszystkich wystawach wszechświatowych otrzymały Najwyższą nagrodę i skutkiem tego uznane zostały przez Jury Międzynarodowe nie tylko za najlepsze w Rossji, lecz wartością swoją w niczem nie ustępujące wyrobom najpierwszych fabryk amerykańskich i niemieckich.

Cenniki wysyłają się bezpłatnie.

1519r

JULJUSZ PANZER,

Wierzbowa Nr 1,

poleca na nadchodzący sezon zimowy:

- Bieliznę czysto wełnianą, prof. Dr. G. Jaegera, damską, męską i dziecinną.
- Materiały trykotowe na ubrania męskie i do konnej jazdy.
- Jersey i Zakiety trykotowe damskie, starannie wykończone, w wielkim wyborze.
- Hałki damskie jedwabne i flanelowe.
- Sukienki dziecinne i ubrania dla chłopców.
- Kamizelki i Kamasze włóczkowe męskie, damskie i dziecinne.
- Pledy, Chustki i Koldry.
- Chustki oremburskie.
- Kapelusze filcowe, Czapki podróżne męskie oraz Berety dziecinne.

Na zamówienia wykonywają się: Suknie i Kostjumy trykotowe.

Magazyn Ubiorów Dziecinnych pod firmą

„Mme SERAPHINE,”

przeniesiony z dniem 8 Lipca z ulicy Niecałej, do domu Nr 23 przy ulicy Chmielnej (obok Brackiej), zaopatrzone został—po powrocie właścicielki z zagranicy, w najświeższy wybór ubiorów i materiałów, z czem polecając się łaskawym względem Szanownej Publiczności, zaznacza, że podejmuje się również wykonania robót i z powierzonego materiału.

1384

LICYTACJA.

W Kasie pożyczkowej Jana Jamiłkowskiego, przy ulicy Przemysłowej pod Nr. 31, rozpocznie się w dniu 5 Października i odbywać się będzie dni następnym aż do ukończenia.—Sprzedawać się będzie zastawy niewykupione i nieprolongowane w swoim czasie, jako to: powozy, karety, landa, faetony, sanki, amerykany, meble, fortepiany, maszyny, złoto, srebro, kosztowności i garderoba.—Zastawy, na które więcej dano jak 100 rs., oznaczone są NN.: 5004, 5005, 5006, 5016, 5017, 5018, 5019, 5025, 5043, 5048, 5064, 5065, 5066, 5067, 5068, 5069 5070.

W dzień licytacji prolongata się nie przyjmuje.

Kassa otwarta od 8-ej rano do 8-ej wieczór, wydaje pożyczki na wszelkiego rodzaju przedmioty, jako to: powozy, sanki, uprząż, meble, maszyny, złoto, srebro i kosztowności, oraz towary.

1306

